Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

1921 оной 21-hээ гарана | № 104 (17227) | 1986 оной май 4, воскресени | Сэн 3 мүн.

Үглөөдэр — Хэблэлэй үдэр

ҮНЭН ҮГЭЭ ҮРШӨӨЖЭ...

…ЕХЭ Ленин багша хэблэлэй үүр… …рээр сэгнэдэг байгаа. Шэнэ …парти байгуулхын түлөө тэмсэл …хэ эхилхэдээ, хэблэлые хурса зэб… …гон, шадамараар хэрэглэжэ эхил… …шье энэ хэлээшыемнай гэршэл… …гү. Большевик хэблэл хадаа Ком… партитаяа хамта байгуулагдажа, …үб суртал нэбтэрүүлэгшэ, эмхид… …арюун hайхан хэрэгүүдтэ уряа… …элтүүлэгшэ болоhониинь элитэ. …Буряад орондо большевик …Совет засагтай хамта ерэжэ, …байдалай наран боложо, бүхэшэ… …ээр бадараа.

…хэлэ огто мэдэхэгүй байhан мал…, таруу нүүдэл hуудалтай буряад «Буряад-Монголой үнэн» газетэ …хэлэн дээрэнь гаража, арадай …альган дээрэ угтагдан тарадаг… Тиигэжэ энэ газетэ хадаа эрхэ …хео мандуулжа, засаг түрэеэ бай… …ажалша буряад арадта Ленин …hургаалые, Зүблэлтэ засагай …илгые ойлгуулха, хүн зониие ном …бүгэдөөрнь hургаха хэрэгые …лсээ. Түрэлхи хэлэн дээрээ га… …номтой болохо гээшэ ямар ехэ …үршөөл байгаа гээшэб!

…од оной hүүл багаар «Бурядд-…ой үнэн» газетын дүүргэhэн үүр…хада, айхабтар ехэ байдаг. Ехэ …най hургуулида hуража, ном бэ… hураhан залуушуул үндэhэн бу… …газетээ захин абажа, өөhэдөө …он уншахаhаа гадна, хүнүүдтэ …хүжарлуулдаг, шэнэ байдалда …улан эмхидхэдэг hэн.

…ар Мархайн, Дэлюу Рабданай, …Галданай, Будамшуугай булан… …игиин дайсанай, аралжаа наймаа…, лама бандинарай хуурмаг ааша… …хурсаар шүүмжэлжэ, нюурайнь …хуулан харуулжа, олоной анха… …ан hонирхуулдаг, дутуу дунда… …дээр тэмсэхын бодото баримта …үгэдэг байгаа.

…хүнүүдэйнгээ бэшэhэн юумые …хуудаhан дээрэ уншахада, ехэ …байгша hэн. «Би хэнhээ дутаабиб? …номдо олониие hурганабди. Ком…нууд олониитын дунда hонин хү… …ябуулнабди», — гэжэ hанаад, …бэшэжэ туршаха хүсэлдэ аб… 1929 ондо түрүүшынгээ мэдээсэл …н хүм. Тэрэмни газетын хуудаhан …барлагдашоод аржыжа байхадаа, …байгаа бэлэй. 1930 ондо «Баян …Архирба» гэжэ Соведүүдэй hун… тухай түрүүшынгээ шүлэг эльгээ…

бэб. Тэрэ шүлэгни гаража, намайе бүришье далижуулаа hэн. Газетэтэй холбоомни улам үргэдэжэ, «Бурядд-Монголой үнэн» газетэ хадаа минии түрэл газетэ боложо эхилээ. Түрэлхи газетэмнай олохон уран зохёолшодой дэгжэhэн үлгы гээшэ ааб даа. Мүнөөшье энэ hайхан заншалаа газетэ үргэлжэлүүлхэ ёhотой байна.

Газетэдээ олон жэл соо бэшэхэ, барисаагаа таhалхагүй хүсэл сагай ошохо бүри түрэдэг болошохо юм. hайн ажал, түрүү ажалшаниие харахадаа, тэрэниие магтажа, олондо дуулгаха дуран хүрэхэ. Дутуу дундатай ушараа hаа, хороо бусалжа, саг соонь заhаха зорилгоор шүүмжэлэл бэшэлтэй болохо. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай жэлнүүдтэ фронт дээрэ ябахадаашье, байлдаанай зэмхаhан үедэ саг оложо, амарха сагаа багадхан, түрэлхи газетэдээ бэшэжэ ябагша бэлэйб. Буряад хүбүүдэй баатаршалга тухай түрэлхи хэлэн дээрэнь түрэл газетэдэнь бэшэхэдэ, урматай байдаг hэн.

«Буряад үнэн» газетэ хадаа социализмда хүргэхын арюун зорилгодо олон түмэн уншагшадаа дахуулан, Коммунис партиин сэсэн hургаалаар гэрэлтүүлэн ерээ. Мүнөөшье хүгжэлтын үндэр шатада хүрэhэн үе сагта «Буряад үнэн» газетэмнай манай ороной олон ондоо үндэhэн яhатанай хэлэнүүд дээрэ гарадаг газетэнүүдэй дунда хүндэтэй hууриям эзэлжэ, нангин үүргэеэ дүүргэhээр ябана.

«Буряад үнэн» хадаа Буряадайнгаа АССР-эй социализмда хүрэтэр ерэhэнэй бэшэмэл намтар гээшэ. Газетын дүүргэhэн үүргэ айхабтар ехэ. Тиимэл хадаа Ажалай Улаан Тугай орден хайрада хүртөө ха юм!

Үглөөгүүр эртэ газетэнүүдые худалдадаг киоскын хажууда олоной дунда байхада, олон яhатанай хүбүүдэй жагсаалда байhан шэнги, элдэб олон нэрэтэй газетэнүүд соо «Буряад үнэн» табяатай харагдадаг гээшэ.

— Намда «Буряад үнэн» үгыт! — гэжэ тэрэниие худалдажа абадаг уншагшад байдаг. Илангаяа гарагай долооной «Толитой» номерые үрдилдэн абадаг.

Автономито республикамнай алишье талаараа хүгжэн hалбараа. Соёл гэгээрэлнайшье тэгшэ хүгжөө. Уншагшаднай ород, буряад хэлэн дээрэ газетэ уншадаг. Уншахада, шударгы гээд, зарим уншагшад ород дээрэ уншана. Энэшье гайхалтай бэшэ, манай ажабайдалай хүгжэлтын нэгэ баримта гэжэ тоологдоно. Ажаүйлэдбэриин коллективүүдэй, колхоз, совхозой бригадануудай олон яhатанhаа бүридэhэн, интернациональна болоод байхада, суглаа хуралаа ород хэлэн дээрэ хүтэлхэ болоhомнай баhал амжалтын баримта.

Мүнөө үедэ «Буряад үнэн» газетын үүргэ бүри үргэдөө. Уншагшадай эрилтэ ехэ болоо. «Буряад үнэн» газетые номерhоо номерто хэд уншадаг, хүлеэдэг гээшэб гэхэдэ, искусствын, түүхын хүдэлмэрилэгшэд, багшанар, хэблэлэйхид болоно. Тиихэдэ хүдөөгэй жэнхэни буряад нютагуудай малшад олоороо уншана. «Буряад үнэн» гэгээрэлэймнай hүлдэ гээшэ. Энэл газетэдэ түрэлхи хэлэн дээрэмнай бүхы hониниие дуулгана ха юм. Хүүгэд, залуушуулаа хүмүүжүүлхэ, арадайнгаа ёho заншал үргэлжэлүүлхэ тухай зүйлнүүдые «Буряад үнэнэй» хуудаhан дээрэhээ олонобди. Гансахан «Толиешье» уншаха гээшэ хэды hонин бэ! Уран зохёолой зүйлнүүдые саг үргэлжэ гаргаха хэрэгтэй. Будамшуу яашана гээшэб? Энэ мэтын олон асуудалнуудые табижа hуудаг уншагшад биил гээшэ.

Тиигэнгүй яахаб даа. Түрэлхи баян буряад хэлэмнай, арадай байгуулhан ёho заншал, удха түгэлдэр сэсэн мэргэн онhон үгэнүүд «Буряад үнэн» газетэдэ уургайлжа, олон уншагшадтаяа бата холбоо залган хүгжэжэ ябана ха юм.

hаяшаг «Буряад үнэн» газетын хуудаhанда «Агтын hүлдэ» гэжэ публицистическэ статьямни барлагдаа hэн.

— «Агтын hүлдые» hонирхожо уншаабди, — гэжэ хотодо ажаhуудаг олон наhажаал нүхэдни хонходоо. Улаан-Үдэ хотодомнай түрэлхи газетээ уншагшад олон байна бшуу даа.

hургуулинуудта түрэлхи хэлэ hайнаар заадаг багшанарай ашаар түрэлхи хэлэеэ hонирхон шудалдаг залуушуул олошоржо байна.

Ямаршье үедэ газетэ гээшэ партиин хурса зэбсэг байгаа, саашадаашье тиимэл байха!

«Буряад үнэн» газетэмнай олон уншагшадайнгаа дунда түрэлхи унаган хэлэн дээрэнь КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүдые нэбтэрүүлэн ойлгуулжа, шэнэ эрилтые бэелүүлэн ябагшадые зоригжуулан, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые удхалан нэбтэрүүлхэ үүргэеэ алдаагүй, алдахашьегүй.

Цокто НОМТОЕВ,
уран зохёолшо, Социалис Ажалай Герой.

Владимир Ильич Ленин хүдэлмэриингөө таhалга соо.
ТАСС-ай фотохронико.

ИЛАГШАД

РЕСПУБЛИКЫН ПРОМЫШЛЕННОСТИИН, БАРИЛГЫН, ТРАНСПОРТЫН, ХЭЛХЕЭ ХОЛБООНОЙ, ХУДАЛДАА НАЙМААНАЙ БА ХҮН ЗОНОЙ ХЭРЭГЛЭМЖЭ ХАНГАЛГЫН ПРЕДПРИЯТИНУУДАЙ СОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨНЭЙ 1986 ОНОЙ НЭГЭДЭХИ КВАРТАЛАЙ ДҮНГҮҮДЫЕ КПСС-эй ОБКОМОЙ БЮРО, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ПРОФСОЮЗУУДАЙ СОВЕТ БА ВЛКСМ-эй ОБКОМ ХАРАЖА ҮЗӨӨД, ИИМЭ КОЛЛЕКТИВҮҮДЫЕ ТҮРҮҮ hУУРИДА ГАРАhАНДА ТООЛОЖО, ДАМЖУУЛГЫН УЛААН ТУГУУДЫЕ БАРЮУЛХА ГЭЖЭ ТОГТООБО:

МАШИНА БҮТЭЭЛГЫН БА МЕТАЛЛ БОЛБОСОРУУЛГЫН ПРЕДПРИЯТИНУУДhАА:
Улаан-Үдын авиационно завод.

ЭНЕРГЕТИЧЕСКЭ ПРЕДПРИЯТИНУУДhАА:
«Бурятэнергын» РЭУ-гэй түбэй электрическэ сетьнүүд.

ГОРНОРУДНА ПРОМЫШЛЕННОСТИИН ПРЕДПРИЯТИНУУДhАА:
Хяагтын плавиково-шпадай рудник.

ГЕОЛОГО-БЭДЭРЭЛГЫН ПРЕДПРИЯТИНУУДhАА:
Северобайкальскын геолого-бэдэрэлгын экспедици.

БАРИЛГЫН МАТЕРИАЛНУУДАЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИИН ПРЕДПРИЯТИНУУДhАА:
Тимлюйн цементнэ завод.

НИИТЭ БАРИЛГЫН ЭМХИНҮҮДhЭЭ:
Главбурятстройн гэр барилгын комбинат.

ТУСХАЙЛАГДАМАЛ ХАБСАРАЛГЫН ЭМХИНҮҮДhЭЭ:
«Востоксибэлектромонтаж» трестын Улаан-Үдын хабсаралгын управлени.

БАЙГАЛ-АМАРАЙ ТҮМЭР ЗАМАЙ БАРИЛГАДА ХАБААДАДАГ ЭМХИНҮҮДhЭЭ:
«БАМтоннельстрой» гэжэ барилгын управлениин тоннельнэ 21-дэхи отряд.

ПРОЕКТНЭ ЭМХИНҮҮДhЭЭ:
«ЗабайкалпромстройНИИпроект» институт.

АВТОТРАНСПОРТНА ПРЕДПРИЯТИНУУДhАА:
«Бурятавтотранс» нэгэдэлэй Улаан-Үдын ашаанай автотранспортна 1-дэхи предприяти.

ТҮМЭР ЗАМАЙ ПРЕДПРИЯТИНУУДhАА:
Мысовойн түмэр замай дистанци.

ХҮНГЭН БА НЮТАГАЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИИН ПРЕДПРИЯТИНУУДhАА:
Ленинскэ комсомолой нэрэмжэтэ нарин сэмбын комбинат.

ХҮН ЗОНОЙ АЖАhУУДАЛАЙ ХЭРЭГЛЭМЖЭ ХАНГАЛГЫН ПРЕДПРИЯТИНУУДhАА:
Бэшүүрэй районой хүн зоной ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангалгын үйлэдбэриин нэгэдэл.

ХУДАЛДАА НАЙМААНАЙ БА НИИТЫН ЭДЕЭ ХООЛОЙ ПРЕДПРИЯТИНУУДhАА:
Мухар-Шэбэрэй райпотребсоюз.

ХЭЛХЕЭ ХОЛБООНОЙ ПРЕДПРИЯТИНУУДhАА:
Республикын радиотелевизионно дамжуулгын түб.

ОЙ МОДОНОЙ АЖАХЫН МИНИСТЕРСТВЫН ПРЕДПРИЯТИНУУДhАА:
Уоянай лесхоз.

ЭДЕЭ ХООЛОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИИН ПРЕДПРИЯТИНУУДhАА:
«Байкалрыбпром» нэгэдэл.

АГРОПРОМОЙ ПРЕДПРИЯТИНУУДhАА:
«Бурятскагропроммехмонтаж» нэгэдэл.

МОДО БЭЛЭДХЭЛГЫН БА МОДО БОЛБОСОРУУЛГЫН ПРЕДПРИЯТИНУУДhАА:
Селенгинскын леспромхоз.

АЖАhУУДАЛАЙ-КОММУНАЛЬНА АЖАХЫН ПРЕДПРИЯТИНУУДhАА:
Улаан-Үдын «Горзеленстройн» управлени.

ШАГНАЛ

Соёлой хүгжэлтэдэ габьяатай байhанайнь түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указаар «Буряад үнэн» газетын харюусалгата секретариин орлогшо Ольга Потельхоновна **Цыреновада** Буряадай **АССР-эй соёлой габьяата хүдэлмэрилэгшэ** гэhэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдобо.

* * *

Республикын полиграфическа промышленностьда удаан саг соо аша үрэтэйгөөр ажаллаhанайнь түлөө Хэблэлэй үдэртэй дашарамдуулан, Республиканска типографиин барлагша Григорий Борисович **Миневичые** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаба.

* * *

Республикын хэблэлэй органуудта удаан саг соо аша үрэтэйгөөр ажаллаhанайнь түлөө «Вперед» гэжэ районно газетын байгуулагдаhаар 50 жэлэйнь ойтой дашарамдуулан, «Вперед» газетын редакциин харюусалгата секретарь Анна Африкановна **Трофимовае** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаба.

* * *

Республикын хэблэлэй органуудта удаан саг соо аша үрэтэйгөөр ажаллаhанайнь түлөө Хэблэлэй үдэртэй дашарамдуулан, «Правда Бурятии» газетын редакциин таhагые даагша Светлана Никитична **Бутыринае** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаба.

РЕСПУБЛИКЫН АЖАЛАЙ АЛХАМУУД

Буряадай АССР-эй промышленностиин 1986 оной январь-март hарануудта гүрэнэй түсэб дүүргэлтын дүнгүүд тухай

Продукци худалдаха талаар кварталай түсэб 101,7 процент дүүргэгдэв. Гол шухаг зүйлнүүдые үйлэдбэрилэн гаргаха талаар даабаринууд бэелүүлэгдээ.

Промышленна үйлэдбэриин ниитэ хэмжээн үнгэрhэн жэлэй энэ үеынхидэ орходоо 8,6 процентээр дээшэлhэн байна. Электроэнергетикэ, хара ба үнгэтэ металлурги, машина бүтээлгэ ба металл боловсруулга, ой модоной, модо болбосоруулгын ба целлюлозо-саарhанай, барилгын материалнуудай, шэлэй ба хүнгэн промышленностиин hалбаринууд урагшатай хүгжөөгдөө.

Улаан-Үдэ хотын, Баргажанай, Бэшүүрэй, Зэдын, Яруунын, Загарайн, Захааминай, Хяагтын, Хэжэнгын, Хурамхаанай, Мухар-Шэбэрэй, Прибайкалиин, Хойто-Байгалай, Түнхэнэй, Тарбагатайн районуудай промышленность түсэбөө дүүргэв.

1985 оной нэгэдэхи кварталтай сасуулбал, ажалай бүтээсэ 7,3 процентээр дээшэлүүлэгдэжэ, энээнэй ашаар промышленна продукциин ургалтын 86 процент абтаhан байна.

Зарим министерство, управлени, нэгэдэл болон предприятинуудай үйлэдбэриин ажал ябуулгын дүнгүүд иимэ:

	Түсэб (дүүргэлтэнь процентээр).	1986 оной 1 квартал процентээр 1985 оной 1 кварталда: үйлэдбэриин хэмжээгээр	ажалай бүтээсын талаар
Союзна мэдэлэй промышленна предприятинууд	100,1	107,7	105,9
«Бурятэнергын» РЭУ	100,0	101,9	103,2
Зэдын вольфрам-молибденэй комбинат	102,0	102,6	100,5
Локомотив-вагон заhабарилгын завод	102,5	107,6	109,2
«Электромашина» завод	87,3	95,2	95,8
«Теплоприбор» завод	106,1	109,6	105,7
«Бурятфермаш» нэгэдэл	98,5	115,6	116,4
Селенгинскын ЦКК	100,7	100,9	100,3
«Забайкаллес» нэгэдэл	102,2	113,7	108,7
Тимлюйн цементнэ завод	101,4	102,0	97,5
Тимлюйн асбоцементнэ зүйлнүүдэй завод	100,7	102,9	108,6
«Буржелезобетон» нэгэдэл	52,2	102,4	98,8
Хүүргэнүүдэй түмэр хэрэгсэлнүүдэй завод	102,0	109,7	110,2
Республиканска мэдэлэй промышленна предприятинууд	103,0	109.4	109,2
Нарин сэмбын комбинат	102,1	114,1	114,5
Улаан-Үдын гадар трикотаж хубсаhанай фабрика	93.9	100,6	103,1
Шэлэй завод	104,3	129,1	133,0
Хилээмэнэй продуктнуудай управлени	109,2	95,8	99,8
Хилээмэ барилгын ба макаронно промышленностиин управлени	101,1	104,2	102,3
Хэблэлэй, полиграфиин ба номой худалдаанай хэрэгүүдэй талаар госкомитет	101,5	101,5	101,0
Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй мэдэлдэ ородог промышленность	104,2	106,1	104,9
тэрэ тоодо:			
«Бурятстройматериалы» нэгэдэл	104,2	115,6	116,8
Нютагай промышленностиин министерство	100,2	101,7	100,9
Түлишын промышленностиин министерство	104,3	101,6	100,7
Ой модоной ажахын министерство	105,3	103,8	102,1
Буряадай АССР-эй агропромой промышленность	105,0	107,2	105,6

Үйлэдбэриин «Бурятмясоагропром» нэгэдэл	107,7	112,3	114,6
Үйлэдбэриин «Бурятмолагропром» нэгэдэл	118,1	114,8	105,8
Үйлэдбэриин кондитерскэ промышленностиин Улаан-Үдын нэгэдэл	100,3	117,4	115,1
Үйлэдбэриин «Бурятплодоовощхоз» нэгэдэл	117,2	70,7	69,8
Үйлэдбэриин «Бурятагропищепром» нэгэдэл	86,4	155,3	152,4
«Бурятскагропромремонт» гэhэн заhабарилгын предприятинуудай ажахы хоорондын нэгэдэл	102,6	97,7	96,8
Үйлэдбэриин «Бурятагросельстрой» нэгэдэл	101,8	128,4	126,8

Республика дотор продукциин гол шухаг зүйлнүүдые үйлэдбэрилгэ бүхыдэнь харабал иимэ:

	1 кварталда үйлэдбэрилэгдөө	1986 оной I квартал процентээр 1985 оной I кварталда
Электрын элшэ хүсэ, миллиард киловатт часаар	1,5	102,2
Нүүрhэн, миллион тонноор	0,8	88,1
Переменнэ тоогой электродвигательнүүд, мянган хэhэгээр	2,8	98,6
Приборнууд, автоматизациин хэрэгсэлнүүд ба тэдэнэй запчастьнууд, миллион түхэригөөр	3,9	110,6
Мал ажалай ба тэжээл үйлэдбэрилгын машинанууд, миллион түхэригөөр	8,0	107,5
ИРТ-165 түхэлэй тэжээл жэжэдхэн бүйлүүлдаг түхеэрэлгэнүүд, мянган хэhэгээр	1,1	112,5
Барилгын булад хэрэгсэлнүүд, мянган тонноор	7,1	110,0
Гагнагдамал түмэр хэрэгсэлнүүд, мянган тонноор	6,4	106,8
Модо зөөлгэ, (колхозуудта модо бэлэдхэлгые оруулангүй), миллион плотно кубическа метрээр	1,6	100,7
Хюрөөдэмэл материалнууд, миллион кубометрээр	0,2	99,9
Зомгоолоор хэгдэhэн хабтагайнууд, мянган условно кубометрээр	18,2	180,6
Целлюлозо, мянган тонноор	35,8	105,8
Картон, мянган тонноор	31,3	107,3
Цемент, мянган тонноор	160,6	101,0
Барилгын хирпиисэ, миллион условно хэhэгээр	26,0	115,0
Хабсаргагдамал түмэр бетон хэрэгсэлнүүд ба зүйлнүүд, мянган кубометрээр	47,7	110,7
Асбоцементнэ хабтагайнууд (шифер), мянган условно хабтагайгаар	66,4	101,8
Сонхын шэл, миллион дүрбэлжэн метрээр	4,0	140,3
Утаhаар нэхэгдэhэн бүд, миллион дүрбэлжэн метрээр	0,5	113,1
Угаагдаhан ноохон, мянган тонноор	5.5	109,4
Дотор хубсаhанай трикотаж, миллион хэhэгээр	0,6	102,6
Гадар хубсаhанай трикотаж, миллион хэhэгээр	1,2	102,0
Оёмол зүйлнүүд, миллион түхэригөөр	2,0	99,0
Арhан гутал, мянган паараар	20	111,1
Соёлой ажаhуудалай, ажахын хэрэгсэлэй эд бараан миллион түхэригөөр	18.5	101,2
Угаалгын машинанууд, миллион хэhэгээр	32,7	65,3
Мебель, миллион түхэригөөр	4,0	99,3

Буряадай АССР-эй Статистическэ управлени.

…АРАЙ …ИЛГА 86

…ЛЭГ ЭХИЛЭНХЭЙ

…район дотор бэлшээ… …сабшалангай, таряа… …үрэжэлыень hайжа… …тула март hарын тэнг… …тодорхой хүдэлмэ… …гдажа эхилэнхэй. Мү… …нуудай сабшаhан, …дээрэ минеральна …гаргагдана.

…hарын эхеэр Анаагай …аэродром шадархи …минеральна үтэг… …зэргээр оруулаг… …hанаарнь hонирхоо …ринск hууринhаа зүүн …тагай ута хара поли… …«Беларусь» түхэлэй хо… …минеральна үтэг… …дадаг түхеэрэлгэнүү… …тракторнуудай hу… …бахань холоhоо ха… …ба. Энэмнай райо… …промхимия» нэгэдэ… …оруулагдамал от…рядай гэшүүд тус ажахын нэгэдэхи отделениин газарай үрэжэлыень hайжаруулха хүдэлмэри ябуулжа байна гээшэ.

Тэдэнэртэ дүтэлжэ ерэхэдэмнай, механизаторнууд тракторнуудаа байлгажа, кабинаhаа бууба.

— Сайн! Танилсая. Би таанарай ажал хэрэгээртнай hонирхожо ябаhан хүмби, — гэжэ хэлээд, тэдэнэртэй танилсан мэндэшэлдэбэб.

— Сайн байна! Би Михаил Александрович Непомнящий гээшэб. Нүхэрни Леонид Васильевич Дурнев болоно. Бидэ энэ полидо үсэглэдэоэй ороод ажаллажа байнабди. Бүхыдөө 500 гектар юм. Одоол энэ талмай дээрэ шэниисэ ургуулагдажа, ашаг үрэ ехэтэй түрүү технологи хэрэглэгдэхэ. Уржадэр Сагаан-Хушуунай 100-гаад гектар талмай дээрэ минеральна үтэгжүүлгэ гаргажа дүүргээ hэмди. Мүнөө энэ полидо мочевинэ оруулжа ябанабди, — гэжэ түрүүн нэрэеэ хэлэгшэ, бэеэр үндэршэг хүмни тобшохоноор хэлээдхибэ.

— Энэшье полиёо удаан болгонгүй дууhахабди. Хэрбээ үтэгжүүлгэ ашадаг түхеэрэлгынгээ hаад хээгүй hаань, хоёр-гурбан хоног соо дүүргэхээр хараалнабди. Бидэ эндэhээ арбаад модо болохогүй газарhаа, тусхай складhаа үтэгжүүлгээ шэрэжэ асарнабди. Теэд түхеэрэлгэмнай орой болотор хүдэлгэгдэнэгүй. Энэмнай ажахын мэдэлэй байхадал, манай хэлэhээр болохогүй жэшээтэй. Тэрээндэ залуу тракторист Валерий Шишмарёв ажалладаг юм. Үсэглдэр үдэшын табан сагта тиишээ ошоходомнай, тэрэ хүбүүмнай гэртээ ябашаhан байгаа hэн. Энэ асуудалые шиидхэбэл, бидэ орой болотор хүдэлхэ аргатай болохо hэмди. Үшөө нэгэ асуудал бии. Үтэгжүүлгэеэ мэшээгүүдhээнь hалгажа, амяарлан суглуулаагүйдэ аргагүй. Эндэ нэмэжэ нэгэ хүниие табиха байгаа, — гэжэ Л. В. Дурнев хөөрэлдөөндэ оролсон мэдүүлбэ.

Эдэнэрэй саашадаа амжалта түгэсөөр ажаллахын тула hайн hайханиие хүсөөд, совхозой хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэдэй энэ дутагдалаа усадхаха байhандань найдаа бэлэйбди.

Уданшьегүй эдэ тракторнуудай хүүелдэhээр саашалхада, хабарай хүдэлмэриин эхилhые үшөө дахин гэршэлнэ гэжэ досоогоо ойлгоо hэмди. Аэродром шадархи таряалан дээрэ ажалай «халуун» үдэр түлэг дундаа ябажа байна.

Д. ДОНДОКОВ.

ДАМЖУУЛГЫН ТУГ БАРЮУЛАГДАА

Ленинскэ комсомолой нэрэмжэтэ нарин сэмбын комбинадай коллектив үнгэрhэн дүрбэн hарада эрхим hайнаар хүдэлжэ гараа. Товарна продукци үйлэдбэрилхэ түсэб нёдондоной энэ үеынхидэ орходоо 14,4, ажалай бүтээсэ 9,4 процентээр дээшэлээ. Хэлсээтэ уялгануудай ёhoор продукци эльгээхэ түсэб 100 процент бэелүүлэгдээ.

Майн 1-нэй hайндэртэ комбинадайхидай ажалай бэлэгэй дээжэ гэхэдэ, бүхы продукциин 24,4 процентнь «Н» индекстэйгээр үйлэдбэрилэгдөө. Иигэжэ hайндэрэй урдахи мүрысөөндэ онсо шалгарhанай түлөө комбинадай коллектив КПСС-эй обкомой, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, профсоюзай соведэй болон ВЛКСМ-эй обкомой дамжуулгын Улаан тугаар шагнагдаба. Тиихэдэ РСФСР-эй Текстильнэ промышленностиин министерствын мэдэлэй предприятинууд сооhоо республиканска мүрысөөндэ хоёрдохи hуури эзэлбэ.

«Үйлэдбэриин үндэр бүтээсэтэ ажалай болон хүдэлмэриин шанарай бригада» гэhэн нэрэ зэргэ 16 эрхим бригадада олгогдоо. Т. П. Григорьевагай, Р. Т. Хабитуевагай хүтэлбэрилдэг нооhо илгагшадай, Ц. Ц. Сультимовай толгойлдог нооhо угаагшадай, С. Г. Дувановай ударидадаг нооhо зэрэгшэдэй бригаданууд эдэнэй тоодо ороно.

З. ВАСИЛЬЕВА.

ТҮСЭБӨӨ МЭНЭ ҮҮРГЭХЭНЬ

…совхозой трак… …ажалай брига… …механизаторнууд Майн …байндэрые поли дээ… …таба. Эдэнэр мүнөө …хахалжа байнхай. …гадын гэшүүд байг… …дун хамта 780 гек… …хахалха түсэбтэй …тэрэнээ мүнөө …ябана. Энэ харюусалгатай хүдэлмэридэ К-700 түхэлэй хоёр, ДТ-75 түхэлэй 9 трактор хабаадуулагдана. Механизаторнууд Александр Бальчугов, Алексей Татарников, Михаил, Георгий Десятовууд, Анатолий Тугаринов, Леонид Татарников гэгшэд ажалдаа үндэр бүтээсэ түйлана.

Д. БАЗАРОВ.

…МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДhЭЭ

…30-най үдэр Чер… …атомна электро… …техническэ бүлэг …бэелүүлхэ хү… …үргэлжэлүүлэгдээ.

…электростанциин дэ… …хи, мүн электро… …hуурин тосхондохи… …ность нэгэ хахад… …бага болоо.

АЭС-эй оршондохи участогуудай гутаагдаhан агаарые сэбэр болгохо талаар хүдэлмэри ябуулагдана.

Хохидогшодто туhаламжа үзүүлэгдэнэ, тэдэнэй дундаhаа 18 хүниинь хүндэ байдалтай.

Хохидогшодой дунда гадаадын эрхэтэд үгы.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

ЗАГАРАЙН «ВПЕРЕД» ГЭЖЭ РАЙОННО ГАЗЕТЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Ажалшадые коммунис ёhoор хүмүүжүүлхэ, тэдэниие экономическа болон соёлой байгуулалтын зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ элсүүлхэ талаар аша үрэ ехэтэй ажал ябуулhанайнь түлөө, байгуулагдаhаар 50 жэлэйнь ойтой дашарамдуулан, КПСС-эй Загарайн райкомой болон ажалшадай депутадуудай райсоведэй орган — «Вперед» газетые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. БАДИЕВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь А. БЕРЕЩИНОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1986 оной апрелиин 30.

ШЭНЭ ЭРИЛТЭНҮҮДЭЙ ЁҺООР

Марксистско-ленинскэ һуралсал

Политическэ һуралсалай байгша жэл партийна комитедүүдэй ябуулдаг үзэл сурталай хүдэлмэридэ онсо һуури эзэлхэ зэргэтэй.

Съездын урда тээхи үеын полит-һуралсалда КПСС-эй ЦК-гай апрелиин (1985 он) Пленумэй, эрдэм-техникын дэбжэлтын асуудалаар КПСС-эй ЦК-да үнгэрһэн июниин зүблөөнэй материалнууд шудалагдаа юм. Мүн бүгэдэ арадай зүбшэн хэлсэлгэдэ табигдаһан съездын урдахи документнүүдые гүнзэгыгөөр шэнжэлэн үзэлгэдэ тон ехэ анхарал хандуулагдаһан байна. Мүнөө съездын баталан абаһан документнүүдые бүхы полит-һургуулинуудта, тон анхаралтайгаар шудалжа захалаа.

Байгша ондо район соомнай политическэ элдэб түхэлэй һуралсалда 4 мянга гаран хүн хабаадуулагдаа. Полит-һургуулинуудай олошорһонтой хамта пропагандистнуудайшье тоо дээшэлээ. Мүнөө район дотор 175 хүн политическэ һуралсалые хүтэлбэрилнэ. Тэдэнэй 162 хүниинь коммунистнууд, 45 хүн пропагандистнуудаар түрүүшынхиеэ томилогдоо.

Партиин районно комитет пропагандистнуудай хүдэлмэрые ходо хинажа, тэдэндэ туһаламжа үзүүлжэ байдаг юм. Хэшээлнүүдые шалгалта тиимэ түхэл янзануудай нэгэн болоно. Тэдэниие үнгэргэлгэдэ районой үзэл сурталай хүдэлмэриин эдэбхитэд хабаадуулагдадаг байна.

КПСС-эй райкомһоо партийна организацинуудта комплексно комиссинуудые эльгээжэ, шалгалтануудые эмхидхэлгэ заншалта болонхой. Эдэ комиссинуудай бүридэлдэ дотоодын хэрэгүүдэй таһагай, медицинын, хэлхээ холбооной, хангалгын албануудай, райгүйсэдкомой, партиин райкомой таһагуудай хүдэлмэрилэгшэд ородог байна. Партийна һуралсалай кабинедэй хүдэлмэрилэгшэд иимэ хэмжээ ябуулгануудта хабаадахадаа, пропагандистнуудтай хөөрэлдэдэг, тэдэнэй зохёохы түсэбүүдые, үдэр үдэрэй дэбтэрнүүдые хаража үзэдэг, хэшээлнүүдые үнгэргэлгын эрхэ байдалтай танилсадаг, мүн энээнэй ашаар тус тус газарнуудта эрхилэгдэдэг политическэ һуралсалай байдал шүүмжэлхы ёһоор шэнжэлдэг, тэрээндэ сэгнэлтэ үгтэдэг байха юм. Эсэстэнь элирүүлэгдэһэн дутагдалнуудые усадхаха талаар парторганизацинуудай секретарьнарта, пропагандистнуудта бэшэмэл зууршалганууд бэлдэгдэдэг, тэрэниие дүүргэлтын болзор тогтоогдодог гуримтай.

Жэшээнь, «Коммунизм», «60 лет Октября», Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозуудай партийна организацинуудта политическэ һуралсал эмхидхэхэ талаар горитой дутуу дундануд шалгалтануудай үедэ элирүүлэгдээ һэн.

Байгша ондо партийна һуралсалай кабинедэй хүдэлмэридэ пропагандистнуудай аттестаци шухала һуури эзэлнэ. Аттестационно комиссиин түрүүшын заседани январь һара соо үнгэрһэн байгаа. Графигай ёһоор, XX партсъездын, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудай, «Бурятводстрой» управлениин ПМК-гай, районой хүдөө ажахын управлениин пропагандистнууд аттестаци гараа. Комиссиин гэшүүд пропагандистнуудай хүдэлмэриие али бүхы талаһаань шэнжэлэн үзөө, теоретическэ, методическа бэлэдхэлыень тодорхойлоо. Эндэ болоһон залан сэхэ хөөрэлдөөнэй үедэ халан абамаар дүй дүршэл согсологдоо, һуралсал ба хүмүүжүүлгын, үйлэдбэриин, ниитэ-политическэ хүдэлмэриин шагнагшадай [illegible] ушардаг бэрхэшээлнүүд, дутуу дундануудые элирүүлгэдэ, пропагандистнуудай хубиин зохёохы түсэбүүдые табилгада, үдэр үдэрэй дэбтэрнүүдые хүтэлгэдэ [illegible] анхарал хандуулагдаа.

Пропагандист-методист гэһэн сэгнэлтэтэй 1-дэхи номерой үнэмшэлгэ XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой [illegible] коммунизмын һургуулиин пропагандист Н. В. Поддельскийдэ барюулагдаа, тэрэ КПСС-эй райкомой зүгһөө КНДР ошохо аяншалгын путевкоор шагнагдаа. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой марксизм-ленинизмын үндэһэ һуури шудалдаг һургуулиин пропагандист В. А. Иванова мүн лэ иимэ сэгнэлтэдэ хүртөө. Эдэ хоёр пропагандистнууд хэшээлнүүдые үнгэргэхэ методикые, программна материалые һайн шуданханхай, шагнагшадай бэеэ дааһаад ябуулдаг хүдэлмэриие, ниитэ-политическэ практикыень эмхидхэжэ, үйлэдбэриин түсэбүүдые, социалис уялгануудые дүүргэлгэдэ тэдэниие элсүүлжэ шададаг гэжэ заседани дээрэ тэмдэглэгдээ. Тиихэдэ хэшээлнүүдые техническэ талаарнь хангалга, харуулан ойлгуулха зүйлнүүдые, һургалгын проблемнэ арга хэрэглэлгэ ехэ туһатай байгаа.

Пропагандистнууд: XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой — М. Д. Чагдуров (комсомолой һуралсал), Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой — И. Д. Брыль (марксизм-ленинизмын үндэһэ һууриин һургуули), В. Д. Чойнзонов (экономическа һуралсал) ажал ябуулгаяа хангалтатайгаар ябуулдаг пропагандистнууд гэһэн сэгнэлтэдэ хүртөө.

Пропагандистнууд К. Х. Степановай (хүдөө ажахын управлени), А. С. Фроловой («Бурятводстрой» управлениин ПМК), М. Д. Батомункуевай (Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз) хүдэлмэридэ горитой дутагдалнууд элирүүлэгдээ. Тэдэнэр хэшээлнүүдтээ һулаар бэлдэнэ, харуулан ойлгуулха зүйлнүүдые, нэмэлтэ литература мүртэй хэрэглэнэгүй. Һуралсалай гэртээ дүүргэхэ даабаринууд хаа-яа үгтэдэг. Тэндэхи парторганизацинууд һуралсалай асуудалнуудые ёһоор хэрэгсээнэгүй, хэшээлнүүдээ яагаад үнгэрдэгые хинанагүй. Полит-һуралсалай байдал парткомой, бюрогой заседанинууд, партийна суглаанууд дээрэ тодорхойгоор зүбшэн хэлсэгдэнэгүй. Пропагандистнуудта, парторганизацинуудай секретарьнарта дутагдалнуудые усадхаха талаар хэдэ хэдэн ажаглалта, дурадхалнууд хэлэгдээ.

Районоймнай олонхи пропагандистнууд хубиин зохёохы түсэбүүдые табижа үшөөл хүсэд һураадүй. Һуралсалай жэлэй эхинһээ парткабинет энэ хүдэлмэриие һайжаруулха зорилготойгоор шалгалтануудые эмхидхэһэн, пропагандистнуудта туһаламжа үзүүлһэн, зохёохы түсэбүүдые табиха талаар дүй дүршэлыень согсолһон байха юм.

Политическэ гэгээрэлэй кабинедэй методическа совет хубиин зохёохы түсэбүүдые табиха талаар зууршалгануудые бэлдэһэн байгаа. Февралиин 25-да партиин райкомой бюро дээрэ Оёорой совхоздо пропагандистнуудай хубиин зохёохы түсэбүүдые нэбтэрүүлгэ болон ажалшадай политическэ, экономическа һуралсалда тэдэнэй дүүргэдэг үүргые дээшэлүүлгэ тухай асуудал харагдаа һэн. Тус ажахы арбан нэгэдэхи табан жэлэй түсэб, уялгануудые болзорһоо урид дүүргэхын түлөө социалис мүрысөө үүсхэһэн аад, 1985 оной ноябриин 1-дэ дүүргэһэн тухайгаа тэдэнэй элидхэһэниинь бүгэдэндэ мэдээжэ. Республикын түрүү ажахынуудай нэгэнэй туйлаһан энэ амжалтада пропагандистнууд, шагнагшадайшье хубита заабол байха.

Зохёохы түсэбүүдэй ёһоор хүдэлмэри эмхидхэдэг пропагандистнууд шагнагшадтаа имагтал элидхэл, реферат, мэдээсэл бэлдэхэ даабаринуудые үгэдэг бэшэ. Энээнэй ашаар политическэ-хүмүүжүүлгын, ниитэ-ойлгуулгын хүдэлмэриин [illegible]. Партийна, ниитын организацинуудай [illegible] пропагандистнууд хубиин зохёохы түсэбүүдтээ [illegible] ябуулганууд [illegible] Жэшээнь, научна коммунизмын һургуулиин пропагандист С. Л. Данзановагай түсэб соо: «Агит-бригада байгуулха, ажалша коллективүүдтэ тусхай хүдэлмэри ябуулха» гэжэ бэшээтэй һэн һаа, [illegible] һэн тухайнь тэмдэг бии. Мүн лэ «КПСС-эй ЦК-гай октябриин (1985 он) Пленумэй материалнуудаар лекци бэлдэжэ уншаха» гэһэн мүр тушаа «Соёлой байшанда болон һүнэй фермэдэ хөөрэлдөөн эмхидхэгдээ» гэжэ тэмдэглээтэй. Эдэ хэмжээ ябуулганууд «Знание» бүлгэмэй эхин эмхиин хүдэлмэритэй суг ябуулагдадаг aаб даа. Түсэбэй нэгэ хуби соонь: «Знание» бүлгэмэй хүдэлмэридэ шагнагшадайнгаа эдэбхитэйгээр хабаадалгада туһа хүргэхэ» гэжэ бэшээтэй. КПСС-эй XXVII съездын үедэ, һүүлээрнь тус һургуулида һуралсагшад ниитын ойлгууламжын хүдэлмэридэ шадаха зэргээрээ хабаадаһан байна.

Өөрынгөө хүдэлмэридэ С. Л. Данзанова проблемнэ онол арга, рефераудуудые хамгаалга, урда урдаһаа харалсажа хөөрэлдэлгэ гэхэ зэргын түхэл янзануудые хэрэглэдэг байха юм. Тиихэдэ харуулан ойлгуулха зүйлнүүдые пропагандист үргэнөөр хэрэглэнэ.

Январь һарада КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь М. С. Горбачевой Мэдүүлгын толилогдоходо, КПСС-эй XXVII съездын хүдэлмэреэ эхилхэ үедэшье манай район соо митингнүүд үнгэрһэн байна. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой 3-дахи отделенидэшье иимэ митинг болоо һэн. Тэрэниие яагаад үнгэргэхэ тухай В. А. Ивановагай хүтэлбэрилдэг марксизм-ленинизмын үндэһэ һууриин һургуулиин ээлжээтэ хэшээл дээрэ түсэблөө бэлэй.

Пропагандистнуудай хүдэлмэриин шухала талануудай нэгэниинь гэбэл, ажал хэрэгтэ хэшээлнүүдэй нүлөөлэлгэ болоно. Жэшээнь, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой марксизм-ленинизмын үндэһэ һууриин һургуулиин пропагандист И. Д. Брыль «Техникын дэбжэлтэ тэжээл үйлэдбэрилгэдэ» гэһэн темээр элидхэл бэлдэхэ даабари шагнагшадтаа үгөө бэлэй. Энэ темын удха шанарынь ойлгосотой. Тэрэ партиин ЦК-гай апрелиин (1985 он) Пленум дээрэ дэбжүүлэгдэжэ, КПСС-эй XXVII съезд дээрэ бүри тодорхойлогдоһон социально-экономическа хүгжэлтые хурдадхалгын хараа бодолтой холбоотой.

Оёорой совхозой коммунис ажалай һургуулиин пропагандист П. Е. Стряпунин «Электро-түхеэрэлгэнүүдые, түлэлгын, уһа дулаасуулдаг приборнуудые хангалга болон харууһалга» гэһэн темээр элидхэл бэлдэхэ даабари шагнагшадтаа үгэһэн байна. Энэ элидхэл ажахын тоосоондо зорюулагдаһан хэшээлэй үедэ дурадхагдаа һэн.

Фермэдэ хамтын подряд нэбтэрүүлгээр ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэдэй, мэргэжэлтэдэй, һү һаалиин мал үсхэбэрилдэг хүдэлмэрилэгшэдэй семинар манай районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Булагай фермэ дээрэ үнгэрһэн байгаа. Тус фермые даагша А. Г. Югова, колхозой ахамад экономист, тодорхой экономикын һургуулиин пропагандист В. Д. Чойнзонов, правлениин түрүүлэгшэ, пропагандист Л. С. Мадагуев гэгшэд дүй дүршэлөө хубаалдаа. Түрүү онол аргые нэбтэрүүлгын ашаг үрые иимэ баримтанууд гэршэлнэ. 1985 ондо энэ фермэдэ, урда жэлэйхидэ орходоо, һү үйлэдбэрилгэ 1582 центнерээр нэмээ. Ажалай бүтээсэ 19 процентээр дээшэлээ, 9 түхэриг 89 мүнгөөр һүнэй өөрынь үнэ сэн доошолоо. Фермын коллективэй үйлэдбэриин болон ажалай журам горитой һайжараа. Эдэ бүхы туйлалтануудта хүдэлмэрилэгшэдэй [illegible]

Г. ДУГАРОВ,
КПСС-эй Зэдын районой партийна кабинедэй даагша.

МОСКВА. Ленинскэ комсомолой нэрэмжэтэ автомобилиина заводой конвейерһээ «Москвич-2141» гэһэн серийн шэнэ машинанууд бүтээгдэжэ гаража эхилбэ. 1986 ондо иимэ түхэлэй 2000 шэнэ автомобиль үйлэдбэрилэгдэхээр хараалагдана. Хуушан түхэлэй машинаһаа эдэнь ехэ илгаатай. Кабина соонь уужам, урда моорнүүдынь өөһэдөө жүдхэдэг, тиимэһээ харгы дээрэ найдамтай ябасатай байна. Пластмасса детальнууд олоор тодхогдонхой, тиимэһээ хүнгэн, гоёшье түхэлтэй. Мүнөө үедэ АЗЛК-да шэнэ хубилалгын хүдэлмэринүүд түргэн ябажа байна. «Москвич-2141» түхэлэй машинанууд оной ондоо иимэрхүү машинануудта баазын модельнууд болохо юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Москвич-2141» заводой музей соо.

ТАСС-ай фотохроника.

«ПАРТИЙНА ДААБАРИМНИ — ПРОПАГАНДИСТ»

Сэлэнгын совхозой ахамад экономист Валентина Аюшеевна Аюшеева 3-дахи жэлээ тодорхой экономикын һургуулиин пропагандистаар хүдэлнэ. В. А. Аюшеевatай манай корреспондент Т. Самбялова уулзажа, хөөрэлдэһэн байна.

— Валентина Аюшеевна, экономическа һуралсалай ямар курс танай хүтэлбэри доро шудалагданаб?

— Манай шудалдаг курс «Ажахын тоосоо, хамтын подрядые эмхидхэлгэ, тэдэниие хүдөөдэ нэбтэрүүлгын түрүү дүй дүршэл» гэжэ нэрэтэй юм. Бүлэг соомнай 25 шагнагшад ородог. Эдэмнай ондо ондоо мэргэжэлтэй, ондо ондоо наһанай хүнүүд байха. Теэд минии деэдаг тушаал шагнагшадаймнай хүдэлмэритэй нягта холбоотой һэн тула, тэдэнэй ажал, хэрэгүүдые һайн мэдэдэгби.

— Шагнагшадые хүмүүжүүлхэ ба экономическа эрдэм мэдэсыень гүнзэгырүүлхын тула һуралсалай ямар онол аргануудые хэрэглэдэгбта?

— Һуралсалай ашаа үрые дээшэлүүлхын тула лекци болон хөөрэлдөөнүүдэй хажуугаар семинарска, практическа хэшээл, нэмэл хэшээл гэхэ мэтые үнгэргэдэгбди. Эдэ бүхы онол аргануудые хэрэглэхэ үедөө гол шухала удхатай асуудалнуудые табижа, шагнагшадай бодомжолхо шадабари урмашуулагдана. Һанамжа дурадхалнуудаа баталан гэршэлхын тула шагнагша бүхэн өөрынгөө коллективэй ажал хэрэгүүдые шэнжэлэн, шүүмжэлэн хаража, тусхай тобшолол хэдэг байна. Тиигэжэ һуралсал болон ажабайдалай хоорондохи холбоон бэхижэнэ бшуу. Жэшээнь, байгша оной январиин 11-дэ «Ажахын тоосоото коллективүүдэй ажалай гаргашанууд ба үрэ дүнгүүд. Тэдэнэй хүдэлмэриие шэнжэлэлгэ болон сэгнэлгэ» гэһэн темээр нэмэл хэшээл үнгэргөө һэмди. Шагнагшаднай эдэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ булта эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, тус хэшээлнай амжалтатай, ашаа туһатай хэшээл болоо гэжэ һанагдана.

— Экономическа һуралсал танай ажахын ажал хэрэгүүдтэ хэр нүлөөлнэб?

— Түрүү дүй дүршэлэй туйлалтануудые, ажахы эрхилэлгын шэнэ онол аргануудые экономическа һуралсалай хэшээлнүүд дээрэ шэнжэлжэ, үйлэдбэридөө нэбтэрүүлһэнэй ашаар эдэ хэшээлнүүд ажахын шухала асуудалнуудые шиидхэхэдэ горитойгоор нүлөөлдэг болоо гэжэ һанагдана. Ажалаа түрүү гуримаар эмхидхэлгын удха шанарые манай хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд, хүдэлмэрилэгшэд хүсэд ойлгожо, экономическа талаар муу бэшэ бэлэдхэлтэй болонхой. Шагнагшадаймнай хүтэлбэрилдэг, хүдэлдэг коллективүүдтэ ажахын тоосоон нэбтэрүүлэгдээ һэн. Жэшээнь, манай шагнагша В. А. Харитончигой даажа байгаа МТМ яһала һайн үрэ дүнгүүдтэйгээр хүдэлнэ. Энэ коллективэйхид хүдэлмэридөө үүсхэл эдэбхитэйгээр хандажа, совхозой техникын ехэнхи хубиинь өөһэдынгөө хүсөөр, райсельхозтехникэдэ хандангүй, заһабарилдаг юм. Совхозой механизаторнууд байгша жэлэй хабарай тарилгын техникые район соогоо эгээн түрүүн, январиин 1-дэ бэлэн болгоо һэн.

Мүн совхозой машина, техникэ хадагалдаг газарта хүдэлдэг бүхы звенонууд хамтын подрядай гуримые хоёрдохи жэлээ хэрэглэнэ. Хүдөө ажахын техникые колхоз, совхозуудта эгээл эрхимээр хадагалалгын Бүхэроссин конкурсдо энэ коллектив шалгаржа, 1984 ондо тусхай дипломоор шагнагдаа бэлэй. 1985 оной хабарай тарилгада техникые саг соонь бэлдэлгын түлөө республика дотор дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ тус коллектив хоёрдохи һуури эзэлжэ, дипломдо хүртэһэн алдартай. Хүдэлмэридөө үүсхэл эдэбхитэйгээр хандадаг ябадалые хүгжөөхэ, ажалдаа коммунис ёһоор хандалгые бэхижүүлхэ гэһэн Коммунис партиин XXVII съездын заабаринууд экономическа һуралсалда иигэжэ бэелүүлэгдэжэ байнхай.

— Шагнагшадай ниитэ-политическэ эдэбхиие дээшэлүүлхын тула ямар хүдэлмэри ябуулагданаб?

— Манай һургуулиин шагнагшадай бүхы коммунистнууд ниитын даабаритай юм. Жэшээнь, В. А. Харитончик МТМ-гэй үйлэдбэриин участогай агитаторай уялгатай. Тракторно-тараан ажалай бригадын бригадир А. Д. Цыремпилов сабшалан уһалагша Б. Д. Лодоев хоёр коллективүүдэйнгээ агитаторнууд юм. Зоотехник Г. П. Болонев, мүн бусад хэдэн шагнагшаднай политинформаторай хүдэлмэри ябуулжа байнхай. Ойлгууламжын хүдэлмэри эдэбхитэйгээр ябуулхадаа, шагнагшад политическэ эрдэм мэдэсынгээ хэмжээе дээшэлүүлнэ гээшэ. Шагнагшаднай хэшээлнүүдэй үедэ ниитэ-политическэ хүдэлмэриин дүй дүршэлдэ һурана. Гол шухала удхатай асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ үедөө шагнагша бүхэн һанал бодолнуудаа тоб [...] найдамтайгаар баримта [...] шэлхэ, хэлэжэ ойлгуул[...] шадабаритай болодог. Эн[...] лаар Сэлэнгын совхозой [...] тийна комитет (секретарь [...] Н. Б. Цыбиков), партк[...] (даагшань Г. А. Чойжин[...]) горитойхон туһа хүргэ[...] дэнэй сагуургэлжын ту[...] ашаар шагнагшадай[...] тэ-политическэ эдэбхи[...] шэлүүлхэ хүдэлмэри эм[...] нэбди.

— Валентина Аюшеевна, [...] шын асуудал. Пропаг[...] байхаһаа гадна, Сэлэнгэ[...] поселково Соведэй деп[...] уялгатай юм байна, м[...] ниие 3 үхибүүнэй эхэ [...] дэнэбди. Эдэ бүгэдэ ажа[...] рэгүүдээ яагаад бүтээж[...] динэбта?

— Би 1980 онһоо парт[...] шүүнби. Гурбадахи жэлэ[...] пагандистаар хүдэлжэ, [...] тийна даабари тон һ[...] дүүргэхэ гэжэ оролдоно[...] тагайнгаа зоной нам[...] селково Соведэй депу[...] һунгаһан этигэл най[...] харюулхын тула хүсэлэ[...] долгоёо, мэргэжэл [...] рияа элсүүлэн ажаллана[...] бүхы харюусалгата ажал[...] гадамни гэр бүлынхи[...] һалдаг. Василий Дашее[...] хэрни гэртэхи ажалаа[...] мни яһала туһатай бай[...] томо боложо ябаһан [...] нишье гэртэхи юумэ[...] болонхой. Тиимэһээ г[...] тухай бодолнууд хүдэл[...] мни һаад болодоггүй.

Совет оронoop

ДОТООДЫН НӨӨСЭНҮҮДЫЕ ХЭРЭГЛЭН

ЯРОСЛАВЛЬ. Ярославска районой «Прогресс» колхозой ажалшад мяха гүрэндэ худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэбые Ярославска область доторoo түрүүлэн дүүргэбэ. Дунда зэргээр 415 килограмм шэгнүүртэй эрэ хашарагууд тушаагдаа.

Бригадна подряд нэбтэрүүлһэнэй, тэжээлэй бата бэхи үндэһэ һуури байгуулһанай гансашье шэнэ фермэнүүдые бэшэ, харин шэнэдхэн заһагдаһан хуушан фермэнүүдые эзэн ёһоор хэрэглэһэнэй ашаар түрүү ажахы үндэр дүнгүүдые туйлана, тус һалбариинаа тогтуу-ритай олзо орошо абана. Айлнуудтай хэлсээ баталаад мал тараажа шахан таргалуулдаг болоһониинь горитой туһа нэмэри болоно.

«Прогресс» колхозой жэшээгээр Ярославска агропромой бусадшье колхоз, совхозууд мал ажалай дотоодын нөөсэнүүдые бүри эдэбхитэйгээр хэрэглэдэг болоо. Тиимэһээл нёдондо жэлэйхитэй сасуулхада, байгша оной түрүүшын һарануудта тус область гүрэндөө һураггүй ехэ мяха худалдаа юм.

ШЭНЭ ТЕХНИКЭ ХЭРЭГЛЭНЭ

ШАХТЕРСК (Донецкэ область). КПСС-эй XXVII съездын һүүлээр «Винницкая» шахтын шахтернуудай бригадир, съездын делегат Н. Венгер шэнэ техникэ дээрэ хүдэлжэ захалаа юм. «Шахтерскантрацит» нэгэдэлдэ эгээ түрүүлэн тэрэнэй коллектив «КМ-103» түхэлэй оньһожоруулагдамал комплекс хэрэглэдэг болоо. Бригада суудхэдэ 800 тонно түлишэ малтажа, агрегадай проектээр хараалагдаһан хүсэн үлүүлэгдөө.

— Ажалай бүтээсын дээшэлүүлхын хажуугаар тус комплексын туһаламжаар продукциин шанарые һайжаруулха шухала зорилго шиидхэгдэнэ,— гэжэ Н. Венгер хөөрэнэ.

ҺААЛИШАД ТУХАЙ АНХАРАЛ ОРОЛДОЛГО

МИНСК. Минскэ областиин Слуцка районой Дзержинскиин нэрэмжэтэ колхозой гахайн комплексын хүдэлмэрилэгшэд поликлиникэ оншонгүй, врачай зүбшэл абаха аргатай болоо юм. Медицинскэ һэргылэмжын кабинедэй нээгдэхэдэ, ажахыда соёлой-ажаһуудалай түб байгуулга дүүрөө.

Амаралтын таһалга, столово, худалдаа наймаанай ларек, тамаралгын бассейнтэй сауна, парикмахерска малшадые хангадаг. Малшад тухай анхарал оролдолго гаргахадань, ажалайнь бүтээсэ дээшэлнэ, гүрэндэ ехэ мяхан худалдагдана.

Мүнөө жэлдэ гансал комплекснуудта бэшэ, харин олохон багахан фермэнүүдэй дэргэдэ ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын түбүүд нээгдэхээр түсэблэгдэнэ.

(ТАСС).

Эдеэ хоолой программа — бүгэдэ арадай хэрэг

УРДАХИ ХАРЮУСАЛГАА МЭДЭРБЭ

КПСС-эй XXVII съезд дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь М. С. Горбачевой хэһэн Политическэ элидхэл доторхи «Эдеэ хоолой асуудалые шиидхэлгэ — түрүүшын ээлжээнэй зорилго» гэһэн асуудал намда тон дүтэ байна. Юундэб гэхэдэ, би һаалишан хүн хадаа сагаан эдеэ элбэгжүүлхэ хэрэгтэ өөрынгөө хубитые оруулха болоноб.

Энэ бүлэг соохи үгэнүүд манда сэхэ хабаатай. Бүри энэ арбан хоёрдохи табан жэлдэ хүн зониие эдеэ хоолой зүйлөөр хангалга эрид һайжаруулагдаха ёһотой. Энэ үе соо хүдөө ажахын продукт-нуудые үйлэдбэрилгэ хоёр дахин дээшэлүүлэгдэжэ, мяхан, һүн, овощ болон бусад продукт-нуудай хүн бүхэндэ хүртэсые эрид ехэ болгохо зэргэтэй гэжэ энээн дотор заагдана. Тиимэһээ хүн зоной эдеэ хоолой гол продукци болохо — мяха, һү үйлэдбэрилдэг бидэ, малшад, һаалишад энэ зорилгые амжалтатайгаар бэелүүлхэ хэрэгтэ шадаал һаа, ехэ хубитаяа оруулхын тула юу хэхэ ёһотойбибди, ажалаа яажа эрхилбэл, һанаһандаа хүрэхэбибди гэжэ түрүүшын ээлжээндэ бодожо үзэхэ хэрэгтэй болоно.

Энэ табан жэлэй туршада хүдөө ажахын үйлэдбэриие хурдан түргэнөөр хүгжөөхын тула нэн түрүүн мал ажалда түрүү, ашаг үрэ ехэтэй технологи хэрэглэхэ, ажалаа ондоогоор, мүнөө үеын эрилтэдэ таарамаар эрхилхэ, ажалай түлбэри, нэмэлтэ түлөөһэ зохёохо талаар партиин ябуулжа байһан политикые үнэн зүрхэнһөө дэмжэнэбди. Тэрээнгүйгөөр бидэ хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилгые хараа байса дээшэлүүлжэ шадахагүйбди.

Жэшээ болгон, манай фермые абаад үзэе. Эндэ хүдэлдэг хүнүүд ехэнхи ажалаа бар хүсөөрөө хэдэг. Оньһон техникэ тухай һанахашье юумэн үгы. Һаалишад талха тараятай, холимог гуриилтай мэшээгүүдээ өөһэдөө шэрэжэ малдаа үгэнэ. Нам шэнги залуу хүндэ хамаашьегүй гэхэдэ хайшаа юм. Теэд маанадай дунда эхэнэрнүүд — наһатайшье, залуушуулшье ажалладаг гээшэ. Иигэжэ хүдэлмэреэ эрхилхэдэ, хаанаһаа ажалай бүтээсэ нэмээгдэхэ һэм даа. Иимэ байдалда байгаад хүдэлхэдэ хүшэршье, хүндэшье байна. Зарим хүнүүд эдэ бүгэдые тэсэжэ ядаад, ажалһаа гаража ошоно. Нүгөөдүүлынь совхозой хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд манда һайн эрхэ байдал байгуулнагүй гээд хоёр гараа хармаандаа хээд ябахадань, хаанаһаа эрхим үрэ дүн туйлагдахаб даа. Эдэ бүхы шалтагаанһаа боложо, ажахын олохон һаалишад жэлэй туршада үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1000 гаран килограмм һү һаана бшуу.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. И. Рыжковой хэһэн «1986—1990 онуудта болон 2000 он хүрэтэрхи үедэ СССР-эй Экономическа ба социальна хүгжэлтын гол шэглэлнүүд» тухай элидхэл соо эрдэм-техникын дэбжэлтые хурдадхаһанай ашаар ажалай бүтээсэ дээшэлүүлэгдэхэ ёһотой. Нэн түрүүн бар хүсөөр хэгдэдэг ажалые огтолон үгы болгохо, тэрэнэй орондо шэнэ техникэ болон технологи нэбтэрүүлжэ, ашаг үрэтэйгөөр ашаглаха хэрэгтэй. «Эрдэм-техникын тон шухала шэглэлнүүдэй нэгэн — түрүү технологи үргэнөөр ашаглалга болоно. Тиимэл замда гараад байхадаа, үйлэдбэриин зарим хубинуудай бэшэ, харин бүхэли һалбаринуудай шанарай талаар шэнэ байдалда орохоор хубилалнуудые туйлажа шадаха байнабди. Һалбари бүхэндэ түрүү технологи хэрэглэлгые арбан хоёрдохи табан жэл соо 1,5—2 дахин үргэдхэхөөр хараалагдана» гэжэ Н. И. Рыжков онсолон хэлээ. Зүб лэ даа. Иимэ хэмжээнүүд үнинэй абтаха байгаа. Иигэжэ ажалаа оньһон техникын хүсөөр хэхэдэ, мүнөө сагай эрилтэдэ таарууга̄ар хүдэлхэдэ, ехэ аятайшье, дура татамааршье байха ха юм. Энэ партиин табиһан хараа шэглэлнүүдые бидэ үнинэй хүлеэгээ гээшэбди.

Саашань съездын эдэ шухала документнүүд дотор хүнүүдэй үүргэ, тэдэнэрэй харюусалга тухай үргэнөөр хэлэгдэнхэй. Үнэхөөрөөшье, коллективэй гэшүүдэй заримаинiинь ажалша бэрхэ, нүгөөдүүлынь даалгагдаһан хүдэлмэридөө хайша хэрэгээр хандадаг. Манай фермын байдал дээрэһээ энэ хэлэгшэеэ батадхахада болохо. Мария Пурбуевна Кишиктуева, Цырендыжит Цыренбазаровна Чойсоронова гэгшэдэй жэл бүхэндэ үнеэн бүриһөө 2000 гаран килограмм һү һаахадань, харин бэшэмнай үнеэн бүхэнһөө оройдоол нэгэ мянган килограмм һү абана. Энээниие юун гэжэ тайлбарилхабши гэхэдэ, совхозой дирекци, партийна, профсоюзай организацинууд коллективэй гэшүүдэй дунда эмхидхэлэй хүдэлмэри мүртэй ябуулнагүй. Социалис мүрысөөндэ гээгдэжэ ябагшадтай һайнаар хөөрэлдэнэгүй, шалтагааниинь элирүүлнэгүй. Манай хажууда зэргэлээд хүдэлдэг нүхэрнай юундэ ходо гээгдэлдэ ороноб, ямар ушарһаа боложо, түрүүшүүлэй зэргэдэ гаранагүйб гэжэ хэншье досоогоо бодоногүй, һанаагаа табинагүй. Өөһэдынгөө урдахиие хараад лэ «шэхэ дүлии, нюдэ һохор» ябана бшуубди. Иигэжэ ажаллаха саг саашадаа һалаа. Бултадаа нэгэ хүн мэтээр хүдэлхэ, нэгэ зорилготой, нэгэ газарта ажалладаг хадаа коллективтэ үгтэһэн түсэбэй хойноһоо оролдохо, тэмсэхэ уялгатайбди. Фермын һаалишан, үхэршэн, тугалшан, тэжээл бүйлүүлдаг цехэй хүдэлмэришэн бүхэн коллективэй урда харюусалгатай гэжэ нүхэдтөө дахин хэлэхэ хүсэлэнтэйб. Булта̄ндаа нэгэн һаналтайгаар сагаан эдеэ элбэгжүүлхын тулада тэмсээгүй һаа, бидэ зориһондоо оройдоошье хүрэхэгүйбди.

Амжалтын «түлхюурэй» нэгэ һабагшань хадаа малшадай һайнаар хүдэлхын тулада моральна болон материальна талаар урмашуулга болоно. Энэ хэрэгые саг соонь һайнаар зүбөөр шиидхэхэ хэрэгтэй.

Һаалишадай мэргэжэлээ дээшэлүүлхэдэнь, нэмэлтэ түлбэри түлэгдэхэ ёһотой. Тэрэнэй түлөө жэл бүри мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ уялгатай ха юмбибди. Теэд манай совхоздо энэ талаар мүртэй хүдэлмэри ябуулагдадаггүй. Тиимэл хадаа фермымнай олон һаалишад үнеэн бүриһөө дунда зэргээр нэгэ мянган килограмм һү абана бшуу.

Социалис мүрысөөн[...] гөөр эмхидхэгдэнэгүй, булан соо үлгөөтэй социалис мүрысөөнэй [...] наар хүн һонирходоггүй. Бэз социалис мүрысөөнэй [...] бан хоногой дүн согсолоод, түрүүшүү[...] машуулдаг һаань, [...] байхагүй һэн. Хүн [...] хоорондоо ёһотойгоор ажаллахадаа, амжалт[...] на ха юм.

Үшөө нэгэ дутагдал тогтохомни, һүүлэй [...] тэ ажахы дотор се[...] но-үүлтэр һайжаруул[...] дэлмэри мартагдажа [...] Юуб гэхэдэ, фермын [...] рүүшүүл хоёр мянган [...] гэһээ дээшээ гарана[...] иимэһээ совхоз до[...] шэмэ ехэтэй үнеэдые [...] һээ абтаһан түлнүүдые [...] һайн харууһан доро [...] тусхай гүүртэнүүдые [...] гохоор сар хүрэжэ [...] гэжэл жэлдээ үнеэн [...] 3000 килограмм һү [...] га олгогдохо ёһотой.

Энэ жэлэй үбэлжэлгэ[...] тэжээлэй шэнэ цех [...] дэжэ, байһан тэжээлэ[...] луулһанай ашаар зэр[...] ды амжалта туйлада[...] бобди. Энэмнай һайн [...] нэй эхин ха юм даа[...] даа энэ талаар тодор[...] дэлмэриин ябуулагда[...] һандань һэжэг түрэнэ[...]

Һаалишанаар ху[...] болоһоорни дүрбэн [...] ябажа байна. Иимэ [...] хон хугасаа соо зэр[...] амжалта туйлагдаа [...] наб. Нёдондоной [...] ажахынгаа малшадай [...] дэлгэрһэн социалис [...] соондэ илажа гараад, [...] бүриһөө 2208 кило[...] абтаа гээшэ.

Минии урда, мүн [...] дэлдэг нүхэдэйнгөө [...] һан шиидхэгдээгүй [...] нүүдые энэ табан [...] шада хайшан гээд [...] тухайгаа тобшо тэд[...] рэжэ үгэбэб. Юра[...] бүхэн урдахи хар[...] мэдэрэн, эбтэй зэт[...] дэлбэл, юушье бүт[...] шадалтай бшуу.

Д. ПУ[...]
Ивалгын районой «[...] Ильича» совхозой һаа[...]

КПСС-эй аграрна политика бэелүүлэгдэнэ

БАМ-ай СОВХОЗУУДАЙ НӨӨСЭНҮҮД

БАМ-ай оршондохи совхозуудта ашаг үрэтэй технологи болон ажал эмхидхэхэ түрүү онол аргануудые нэбтэрүүлэгдэнхэй. Тиигэжэ эндэхи һаалишад һаамхай үнеэн бүриһөө республика доторoo эгээл ехэ һү һаажа амжаа юм.

Түмэр замай оршондо байгуулагдаһан ажахынуудта Забайкалиин малшадай дүй дүршэлые зохёохы ёһоор хэрэглэдэг. Эндэ тэжээлэй бата бэхи бааза байгуулха талаар һайса оролдожо байнхай. Һайжаруулагдаһан бэлшээритэй болохын тулада газераа үндэһөөрнь шанаржуулан һайжаруулна, тэжээлэй ургамалнуудай поли үргэдхэгдэнэ, торфын нөөсэнүүд үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Ажахынуудта үбһэ тэжээл нарин тоо бүридхэлдэ абтадаг, холимол тэжээл бэлэдхэхэ технологи наринаар сахигдадаг.

«Северный» совхоз туршалгын ажахы [illegible] газар болохой, 400 толгой [illegible] технологи нэбтэрүүлэгдэнхэй [illegible]

[illegible] нүүд фермэдэ хүдэлхэеэ ерэһэн тула, тэдэнэр заншалта ёһоороо шударгы һайнаар ажалладаг, «Алтан залгаалгай» шэрээгдэһэнэй һүүлээр түмэр замай оршондохи шэнэ совхозуудта хүдэлмэришэд олоороо ерэһэн байгаа. Барилга-хабсарлгын поездһоо Надежда Бедпетник фермэдэ хүдэлхэеэ ерээд, шэнэ мэргэжэл шудалаа һэн. Районой дүй дүршэлтэй һаалишадай нэгэн Т. Баженова тэрээндэ ехэ туһа хүргөө. Шэнэ совхозууд байгуулагдана гэжэ дуулаад, республикын Зүүн-Мүрэн гэжэ һуурин тосхонһоо 6 басагад нэгэ мүһэн ерээ һэн. Элдэб үндэһэ яһанай хүнүүд эндэ түбхинэнхэй. «Интернациональный» совхозой микрорайондо гоё, аятай зохид гэрнүүдтэй үйлсэнүүд бии болонхой. Энэ нютагта түрэһэн, барилгашадай бригадираар хүдэлдэг С. Бокидаев намайе гэртээ уриба. Байрань гурбан ехэ таһалгануудтай, ехэ кухнитай, ваннатай [illegible]

[illegible] байрын гэрнүүдые, хүүгэдэй саадуудые бариһан габьяатай. Мүнөө табан томо совхоз барилгашадые һүнэй зүйлнүүдээр, овощоор найдамтайгаар хангана. Северобайкальск хотын магазинуудтань тараг, сүсэгы, зөөхэй таһалдадаггүй. Һүнэй комбинат тэдэниие гаргадаг. БАМ-ай фермэнүүдһээ һүн эндэ асарагдадаг. Харин зундаа овощ ургуулагшад худалдан абагшадта эртын овощ дурадхадаг юм. Эдэ бүгэдэ БАМ-ай оршондохи ажахынуудта хүдөө ажахын амжалтатайгаар хүгжөөгдэжэ байһан тухай гэршэлнэ.

— Шэнэ совхозууд, ажахы эрхилэлгын шэнэ онол аргануд, хүнүүдэй түрүү, шэнэ юумэ дуратайгаар дэмжэдэг байһаниинь мал ажалай продукци үйлэдбэрилгые эршэмтэйгээр ехэ болгохо һайн эрхэ нүхэсэл болоно,— гэжэ РАПО-гой соведэй түрүүлэгшын орлогшо М. В. Дудин хэлэнэ.— Хүшэр хүндэ эрхэ байдалда хүдэлдэг байбашье, республикын нилээд зөөлэн уларилтай районуудайхиhaa муу бэшэ үрэ дүнгүүдые туйлахые оролдонобди. Мүнөө жэлдэ тэжээлэй ургамалнуудай тарилгаха талмай гурба дахин ехэ болгогдоо. Ажахын тоосооной гүйсэд эрхэ бии болоо. Эдэ бүгэдэ Байгал-Амарай түмэр замай оршондохи [illegible]

(ТАСС).

ӨДЭР ... ӨДЭР

«...ХАМТЫН ЭМХИДХЭЛШЭ БОЛОНО»

УЛЗАЛГААРАА УРМАШААБДИ

...ртиимнай XXVII съезд хүдөө... урда асари ехэ зорилго... ...лаа гээшэ. Бидэ нэн түрүү... Эдеэ хоолой программа ... бэелүүлхын тула газар та... болон адууhа малай ашаг шэ... дээшэлүүлхээр түрүү онол ар... эрдэм-техникын туйлалтануу... хэрэглэхэ ёhотойбди. Мүнөө ... хурдадхалгын замай тодор... байхада хүн бүхэн, коллектив ...hаа ондоохоноор, шэнэ ...рэмөөр гэхэ гү, али зохёохы ... гарган ажаллаха байhа... ...дэрнэ.

...беда» колхоздо мүнөө ни... ...лалтанууд боложо байнхай. ...hалбари бүхэнии хүгжөөжэ, ...тай болгохо, эдеэ хоолой ...дукциинуудые ехээр үйлэдбэрил... ...ын тула дүй дүршэл, онол ...рэнеөр нэбтэрүүлэгдэжэ заха... ...мнай манай районой «Улаан... ...ын редакциин журналистнууд ... туhаламжа үзүүлнэ. Тодор... ...зетын редакци hаяхан зан... ...алгаяа эмхидхэжэ үнгэргөө. ...тус уулзалгада техник-үрэжүү... ...лгынуудай ахамад зоотехни... ...ринарна врачнууд, зоотехник... ...рнүүд хабаадалсажа, hонир... ...ла асуудалнуудаа зүбшэн хэл...

...залгада Нарhатын совхозой ве... врач М. Е. Жамбалова үгэ хэ... ...лай тэжээлдэ минеральна нэ... хэрэглэгдэхэ ёhотойе hо...нирхолтойгоор тайлбарилаа. Ушарынь хэдаа минеральна элдэб бодосуудаар дутамаг тэжээлээр хангагдаhан үнеэд олонхи ушарта hубайрдаг гү, али доройтонги муу, үлбэр бага бэетэй тугалнуудые түрэдэг байха юм. Мүн эндэ дурсагдагша ажахын техник-үрэжүүлэгшэ Х. Ц. Цыденешеева суглараагшадта хандажа үгэ хэлэхэдээ, дүй дүршэл тухайгаа дэлгэрэнгыгээр хөөрөөд, байгша ондо 100 үнеэн бүриhөө 110—115 тугал абаха зорилгоёо амжалтатайгаар бэелүүлхэ байhанаа найдуулаа. Дүршэлтэй техник-үрэжүүлэгшэ Х. Ц. Цыденешеева ганса шье үнеэдтэ бэшэ, мүн тугалнуудта микро-макро бодосуудые, элдэб витаминуудые заабол үгэдэг байhанаа хэлэжэ, бултанда hонирхол үүсхээ.

Арадай ажахын гол hалбаринуудай нэгэн болохо хүдөө ажахые ойрын жэлнүүдтэ хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ талаар урдаа ехэ зорилгонуудые хараалhан мэргэжэлтэдтэ иимэ уулзалганууд нилээд туhатай байгаа. Түрүү онол арга, дүй дүршэл дэлгэрүүлхэ талаар уулзалгануудые эмхидхэдэг түрэл газетынгээ редакциин журналистнуудые заншалта үдэрөөрнь амаршалхаhаа гадна зохёохы ажалдаа амжалта туйлахыень хүсэнэбди. Хүнгэн бэшэ зохёохы ажалтай журналистнуудай саашадаашье бидэндээ али болохоор туhа хүргэжэ, Эдеэ хоолой программа бэелүүлхэ хэрэгтэмнай хубитаяа оруулалсаха байhандань найданабди.

Ч-Х. ДАНЗАНОВА,
Яруунын районой «Победа» колхозой зоотехник-селекционер.

Гынденова гаргалсаа юм. Энэмнай эндэхи нютагай басагаа. 1981 ондо техническэ мэргэжэлэй училищи дүүргээд, типографида ажаллана.

...лэдхэл гэбэл, тусгаар хэжэрхиhэн юумэ үгыл даа. Машина, түхеэрэлгэ юумэнүүднай тэрэл зандаа үлэнхэй, Кадрнуудаар хангагданхайбди. Дүй дүршэлтэй, үнинэй хүдэлмэрилэгшэд бии. Апрелиин 22-hоо дүрбэн номер гаргаабди. Редакциинхидай материалнуудаа саг соонь үгэжэ байгаа hаань, газетэ гаргажа ядахагүй байхабди. Энэ харыт даа, —Галина Афанасьевна «Коммунизмын туяагай» шэнэ номер hарбайна. Нээрээшье, хараад үзэхэдэ, Улаан-Үдэдэ гарадаг гаршагууд, клишированнэ ниитэ-гаршагууд.

Түрүүшын номерой нюурнуудые одоол улаан гараараа хэблэжэ эмхилhэн, хүсэлдүүлhэн 4 верстальщигай 3-иинь Шункова гэжэ фамилитай, Булта Ивалгаhаа холо бэшэхэнэ оршодог Красноярово тосхонhоо гараhан эхэнэрнүүд. Тэндэхи хахад зониинь иимэ фамилитай ха юм.

З. И. Шункова 19 жэл типографида хүдэлhэнэй удаа нёдондо «Хэблэлэй отличник» гэhэн нэрэ зэргэдэ хүртөө. Н. Н. Шункова 9 жэл соо эндэ хүдэлнэ. Тэрэ 1 кварталай дүнгөөр коллектив соогоо түрүү hуури эзэлээ hэн. Энээниие гэршэлhэн улаан вымпел сто-

Үзэгүүдые холбон шудхадаг линотипистка В. П. Злыгостевада дүтэлжэ ерэхэдэмнай: «Үгы, үгы! Бусадhаа үлүү миниие хэжэрхиhэн юумэ үгы. Адлил булта хүдэлнэбди»,— гээд, гараараа урдаhаамнай зангашаба. Үнэндөө Валентина Павловна тус коллективэй эгээл үнинэй хүдэлмэрилэгшэдэй нэгэн гээшэ. Хорёод жэл хүдэлнэ. Энэ үе соо олон мэргэжэлтэдые hургажа гаргаа. Мүнөөшье хажуудань тэрэнэй hургаhан Л. Андриякова үзэг холбожо hууба.

Майн 1-нэй номер бэлдэжэ байхадань тудалдабабди. Газетын редактор Б. Ц. Цырендылыков hайндэрэй түрүү бэшэг бэшэжэ байба.

— hаял энэ 6 таhалга соо ороолди даа. Үсэгэлдэр болотор машинисткагүй hэмди. Журналистнууд дуталдана. Хүдөө ажахын таhагые даагша үгы. Харин миниие орлогшо Саша Николаев, харюусалгата секретарь Наталья Дымбрылова. Бэшэгэй таhагые даагшаар Ольга Ешеева томилогдонхой. Залуу журналистнууд

РЕПОРТАЖ

ШЭНЭ УЛЬhАТАЙГААР

Шэнээр байгуулагдаhан Ивалгын районой хүн зон байгша оной апрелиин хорёодhоо «Коммунизмын туяа» гэжэ өөрын тусгаар газетэтэй болобо. Тиимэ газетэ урданьшье байhан гээшэ ааб даа. Теэд урданай Улаан-Үдын районой хоёр болгогдожо хубаарhанhаа хойшо тэрэ Ивалгыншье, Тэрбагатайншье уншагшадые хангадаг байгаа ха юм.

Редакциинь Улаан-Үдэдөө байhан аад лэ, апрелиин хахадаар Ивалгаяа одоошье зөөгөө. Хүдөө ажахын техникумэй хамтын байрада тэрэ ороо гэжэ дуулаhаншье hаа, түрүүн тус газетые барладаг типографида ошобобди.

Энэмнай бүри 1935 оной апрель hарада тус газетын гаража захалhан сагhаа хойшо байгуулагдаhан хуушанай типографи болоно. Имагтал 60-аад онуудта Ивалгын районие бүридэлдөө абаhан Улаан-Үдын районой бии болоходо, редакциинь республикын ниислэл хотодо зөөгөө hэн гээшэ.

Тусхай захилаар олон хэhэгтэй газетэнүүдыешье гаргадаг hэн. Жэшээнь, бүри hая болотор тэндэ Улаан-Үдын нарин сэмбын комбинадай «Текстильщик» гэжэ газетэ неделидээ нэгэ дахин хэблэгдэдэг байhан юм.

Тиимэhээ газетэ гарадаг болохонь гэхэдэ, типографиинхид балайшье сошоогүй hэн. Иимэ юумэ яhала үзэhэн ха юм.

— Гансал илгаань гэхэдэ, неделидээ нэгэ дахин бэшэ, харин гурба дахин газетэ гаргаха хэрэгтэй. Тиихэдэ хоёр нюур дээрэ бэшэ, дүрбэн нюур дээрэ гараха болоно,— гээд типографиин директор Г. А. Жаркова хөөрэнэ.— Бэлойнь хажууда үлгөөтэй. Хоёрдохи hуури эзэлhэн Р. А. Шункова намтай типографи соогуураа ябажа, харуулба. Раиса Анатольевна коллективэйнгээ профкомой түрүүлэгшэ болоно. Ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг, ажалдаашье хойнотодоггүй юм.

Типографи соонь ехэ аятай зохид. Шэрэ, тооhоной шороб үнэршье мэдэгдэнэгүй. Шаланъ шаргал шэрээр шэрдээтэй. Хоорондуурнь ногоон линолеум дэбдеэтэй. Стол, машинануудайнь дэргэдэ дулаан оронуудhаа гарбалтай далбагар набшаhата ургамалнууд модон торхохонууд соо hуулгаатай. Гайхалтай hонор. Эндэ тэндэнь үлүү булуу хаягдаhан ноохой, саарhанууд огто нюдэндэм торолдоогүй.

Шунковануудhаа гадна түрүүшын номерые Маргарита Д. Нагуслаева, Г. Бадмаева гэгшэд мүн лэ шадамар бэрэхэнүүд. Саашадаа түбхинэхэ, мүртөө орохо юм аабзабди даа,— гэнэ Бато Цыдыпович. Эдэ үгэнүүдтэнь hэжэг байха ёhогүй. Ямаршье эрхэ байдалда журналистнууд оромоо олоод лэ байдаг шуу. Мүнөө районой түбтэ байрладаг болоходоо, очерк, репортажуудайнгаа геройнуудта урданайхидаал нэгэ оролго ябажа хүрэхэ бэшэ, харин үүдээрээ гарамсаарнь лэ тэдэнь дайралдаха болонхой.

Ажалай халуун амисхаал шэнгээhэн уран хурса материалнуудые олоор бэшэхыень шэнэ редакциин хүдэлмэрилэгшэдтэ хүсэе!

Н. БАДМАРИНЧИНОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ивалгын районно типографиин верстальщица Р. А. Шункова.
С. БАЛДУЕВАЙ фото.

НОМОЙ ТАГ

ЯРОСЛАВ ГАШЕК ТУХАЙ

Буряадай номой хэблэлээр түүхын эрдэмэй доктор, профессор Б. С. Санжиевай бэшэhэн «Ярослав Гашек — интернационалист» гэжэ монографи ород хэлэн дээрэ хэблэгдэн гараа.

Гайхамшагта чех уран зохёолшо, «Дорюун солдат Швейк гэгшэтэй дэлхэйн дайнай үедэ тохёолдоhон ушаралта ябадалнууд» гэжэ бүхы юртэмсэ дээрэ суута гараhан романай автор болохо Ярославай Гашегай зохёохы ажал, тэрэнэй ниитын хүдэлмэри хэжэ ябаhан он жэлнүүд сагай ошохо тума хүн зониие улам ехээр hонирхуулдаг байhаниинь гайхалгүй.

Коммунист-интернационалист, Улаан Армиин сэрэгэй зэргэдэ хариин отрядуудай бии болголгодо ехэ үүргэ дүүргэhэн, 5-дахи армиин политкомиссар байhан Ярослав Гашек тухай хэлэгдэhэн энэ номые hайн шанартай, удхаараа hониин шэнжэлгэ болоо гэжэ өөрынгөө оролто үгэдэ профессор С. Никольский онсо тэмдэглэнэ.

Буряад эрдэмтын энэ захата хадаа оюун бэлигтэ сатиригай зохёохы ажалые, хубисхалша hайхан ажал ябуулгые, тэрэнэй намтарые, илангаяа Сибириин хизаарта Совет засагые тогтоолгын хэрэгтэ нилээд ехэ дэмбэрэлтэ хубитаяа оруулhыень гүнзэгыгөөр, наринаар, hонирхомоор шэнжэлэн харуулhан зохёол боложо үгөө гээ hаа, алдуу болохогүй ёhотой. Теэд энэнь эрдэмтын хэдэн арбаад жэлдэ бэдэржэ, шэнжэлжэ, согсолжо хэhэн ажалайнь дүн гээшэ ха юм.

Ярослав Гашек хадаа одоол ёhотой сэхэ, сэбэр интернационалист хүн ябаhан тула Болго шадарай, Уралай болон Сибириин бага яhатанай дунда, тэрэ тоодо манай буряад зоной дунда, ленинскэ национальна политикые шууд бэелүүлжэ шададаг урагшаа панаатайшуулай нэгэн байгаа юм гэжэ ном соогоо автор хөөрэнэ.

Ярослав Гашек буряад хэлэн дээрэ тэрэ үедэ гаргагдажа эхилhэн «Үүр» гэжэ совет түрүүшын газетэ эмхидхээд, тэрэнэйнгээ ахамад редактор байhаниинь мандэ hайшаамаар байна. Иимэл хадань тэрэниие Агуу Октябриин социалис революциин илалтын түлөө тэмсэлдэ онсо эдэбхитэйгээр хабаадалсаhыень тэмдэглэн, манай гүрэн түрэ чех зохёолшын наhа бараhан хойнонь Улаан Тугай орденоор шагнаhан байгаа ёhотой.

«Профессор Б. С. Санжиевай энэ ном-монографи түүхын, литературын шухала асуудалнуудые дэлисэтэйгээр хаража үзэhэн гүнзэгы удхатай шэнжэлгэ боложо, совет олон уншагшадта hонирхомоор байхань лаб»,— гэжэ оролто үгэ соогоо проф. С. Никольский бэшэнэ.

В. НИМБУЕВ.

ЭЛМЭРИШЭДЭЙ ... ОГОРХОЛ—ГАЗЕТЭ

...Үдын Ленинэй орденто локомотив-вагон заhаводой олон тиражтай «Локомотив» гэжэ газетэ ...гоо намтартай сэхэ холбоотой юм. Юуб гэ...дай гигант» (тэрэ үедэ иимэ нэрэтэй hэн) ...ы түрүүшын номер 1932 оной август hарада ...на. Нэгэдэхи табан жэлэй хонгёо сууряан, ...дустриин эхин болохо паровоз бүтээлгын ...илгада хабаадагшадай ажал хэрэгүүд, туй...лалтанууд тэрэнэй номернуудта тобшохоноор ...р hэн.

...шэрүүн дайнай үедэ бүхы Эхэ оронойнгоо ...нги «Хуу фронтдо, хуу илалтын тулада» ...доро газетэ ажаллаа. Эсэгэ ороноо хамгаал...оо дүрбэ мянганhаа дээшэ хүн мордоhон бай... ошоhон эсэгэнэрэйнгээ, аханарайнгаа халаан ...ууд, басагад тэдэнhээ дутуугүйгөөр хүдэлhэн ...өө бэелүүлхэ даабаринаа 200—250 процент...хүргэдэг байгаа. Заводой коллективэй энэ ам...лаха хэрэгтэ заводой газетэ тон ехэ ...дэг байhан гээшэ. Тэрэ үеын газетэнүүдые ...лада, үнэн сэхэ ажалай үндэр туйлалтануу...hан материалнуудтай танилсажа боломоор.

...тив» газетэ мүнөө долоон хоногто нэгэ да... хуудаhан дээрэ гарадаг юм. КПСС-эй XXVII ...дхэбэринүүдые заводойнгоо хайшан гэжэ ...илhэн болон бэелүүлхэ нөөсэ арга болом...й газетэ хөөрэдэг байна. Номернуудтань за...элмэришэдэй үдэрhөө үдэртэ туйлаhан ам...мүн шиидхэгдээгүй асуудалнуудые яажа, хай...бэелүүлээ hаа hайн бэ гэhэн hанамжа, дурад...ажал байдаг.

... хүдэлмэришэд газетээ hонирхон уншадаг ...эншьегүй яахаб даа! Тэрэнэй хуудаhанууд ...дынь мүнөө үеын ажабайдал тухай хөөрэнэ

...р В. С. Карнаухова, корреспондентнүүд З. Г. ...Г. Собинкова гэгшэд газетээ улам hонир...хын тула ходол оролдодог гээшэ. Заводой цехүүдэй, таhагуудай өөhэд өөhэдынгөө ха...уудые гаргаха хэрэгтэ тэдэнэр зүбшэл заа...ялдаг байна.

...ктор» (редакторынь А. Раднаев), «Станоч...кторынь И. Романенко), «Кузнец» (редакто...ркиленко) гэhэн цехүүдэй газетэнүүд удхаа...н найруулгаараа онсо илгардаг. Хэблэлэй ...амаршалаад, эдэ нүхэдтэ ажалдань амжалта

...ДЭЭРЭ: «Локомотив» газетын корреспон...Шевцова, ветеран И. К. Заболоцкитой хөөрэл...

П. БУРМАКИНАЙ фототекст.

АМАРШАЛНАБДИ!

1986 оной Буряадай АССР-эй Журналистнуудай холбооной Я. Гашегэй нэрэмжэтэ шанда хүртэhэн С. И. Антоновые (Татарай номой хэблэлээр гараhан «Улаан чех» гэжэ номой автор), «Буряад үнэн» газетын корреспондент Б. Н. Жанчиповые, «Витимские зори» газетын редакторай орлогшо П. С. Лосевые, Гостеперадногой ахамад редактор А. П. Перелыгиниие «Буряад үнэн» газетын редколлеги халуунаар амаршална.

Уран бэлигээ, хурса гуурhаяа сагай эрилтэтэй тааруулан, улам хурдадхагты!

ГУУРhАНТНАЙ ХУРСА МЭРГЭН БАЙГ ЛЭ!

Ургажа ябаа эдир залуу үетэниие ажалай дүй дүршэлдэ hурган хүмүүжүүлэгшэ, багша, коммунист, агитатор, эдэбхитэй хүдөө бэшэгшэ Бата Жалсанович Бирбаевай гүнзэгы удхатай материалнуудые газетымнай уншагшад оло дахин hонирхон уншаhан байха. Тэрэ бэшэhэн статьянууд соогоо элдэб янзын темэнүүдтэ хандадаг юм. Ерээдүйн эрхэтэниие хүмүүжүүлгэдэ тон ехэ анхарал хандуулан, тус темые гүнзэгыгөөр тайлбарилан зурагладаг. Мүн хүдөө ажахын эрхим ажалшад, дайнай болон ажалай ветеранууд тухай эдэбхитэйгээр бэшэдэг. Ажабайдалда ушарhан дутуу дундынууд тухай бэшэхэдээ, тэдэниие яажа, ямар аргаар усадхахаб гэжэ бодомжолдог заншалтай.

Нүхэр Бирбаев 30 жэлэй туршада ажалайнгаа дүй дүршэлөөр hурагшадтай хубаалдажа байдаг. Тэрэнэй hургажа табиhан шабинарынь орон дайдаараа таража, эрхим hайн мэргэжэлтэд болонхой, Совет оронойнгоо нэрэ хүндые үргэжэ ябана. Бата Жалсанович эрхим hайн ажаллаhанайнгаа түлөө «СССР-эй гэгээрэлэй отличник» гэhэн нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй. Тус нүхэрнай гансал өөрынгөө ажалые хараад ябадаггүй юм. Ниитын уялга даабаринуудые эсэшэ сусашагүйгөөр, бүхы hаналаа табижа дүүргэдэг заншалтай. Толтын дунда hургуулида уран гартанай кружок хори гаран жэлдэ хүтэлбэрилхэдээ, hурагшадые ажалда дуратайгаар хүмүүжүүлхые оролдоно. Кружогоорхиной бүтээhэн элдэб янзын зүйлнүүд районно, республиканска выставкэнүүдтэ болон ВДНХ-да эльгээгдэжэ, олон тоото дипломуудта хүртэhэн байха юм. hурагшадынь ажалай хэшээлдэ бариха зэр зэмсэгээ өөhэдөө бүтээдэг. Ажалай кабинет соо ороходо, ходоодоо ариг сэбэр, аятай байдаг. Багшын яралгүйгөөр, даамай ойлгосотойгоор хөөрэхэдэ хүүгэд тон анхаралтайгаар шагнаха, харин хүүгэдэй дархалан хүдэлжэ эхилбэлнь, шууяатай болохо юм.

Эртэ үглөөгүүр, орой үдэшэлэншье Б. Ж. Бирбаевые фермэ дээрэ гү, али хээрын станда, колхозой МТМ соо гү, али соёлой байшанда нютагайхидынь харадаг. Тэндэ тэрэ хөөрэлдөө эмхидхэнэ, лекци уншана ха юм.

— Энэмнай эсэхэ, сусахые ойлгохогүй хүн, бэень түмэрөөр бүтээшэhэн хаш,— гэлдэжэ нютагаархиниинь хөөрэлдэдэг.

Бата Жалсанович Толтын дунда hургуулиин партийна организациин секретаряар арбаад гаран жэлдэ ажаллаа. Коллектив соогоо ажалай журам сахиха, ажалай эмхидхэл hайжаруулха талаар нилээд оролдоhон хүн гээшэ. hурагшадай болон суг хүдэлдэг багшанарайнгаа дунда, айл аймаг соогоо тэрэ хүндэтэй хүн юм.

Бата Жалсанович Мария Галсановна хани нүхэртэйгөө табан хүүгэдые хүмүүжүүлжэ, хүл дээрэнь табиhан байна. Жалсан хүбүүниинь — юрист, Валя, Нина, Роза, Жаргал дүрбэниинь — врачай мэргэжэлтэй болоhон, мүнөө ажаллана.

Нүхэр Бирбаев «Буряад үнэн», «Саян» газетэнүүдтэй хуби заяагаа холбоhоор хорёод жэл шахуу болобо. Үбэлэй хүйтэндэшье, зунай халуундашье, холо ойро ябажа, материалнуудые суглуулжа, газетэдэ эльгээдэг. Нютагай ажалшадай туйлаhан амжалтада баясажа, дутуу дундануудта голхоржо, удха hайнтай статьянуудые бэшэдэг. Хүдөө бэшэгшэ «Буряад үнэн», «Саян» газетэнүүдэй редакциин Хүндэлэлэй грамотануудта оло дахин хүртэhэн гээшэ.

Апрелиин 25-да Бата Жалсанович 55 наhа хүрэбэ. Тиигэбэшье, хүл хүнгэн, хүсэн дундаа ябана. Түрэhэн үдэрөөрнь, мүн хэблэлэй hайндэрөөр манай эдэбхитэй хүдөө бэшэгшые амаршалаад, бэедэнь элүүр энхые, гэр бүлэдэнь зол жаргал, ажалдань эза талаан, хурса мэргэн гуурhаар удха түгэлдэр статьянуудые бэшэхыень манай редакциин зүрхөө хүсэе!

Ж. ЮБУХАЕВ.

ХЭБЛЭГДЭН ГАРАБА

...номой хэблэлдэ ...Союзай Коммунис ...XVII съездын мате...гэhэн суглуулбари ...ан дээрэ гараба.

* * *

...нжиевагай «Совет ...ние электрижүүл...-1983 онууд)» гэжэ ...ээ гараа. Түүхын ...материалhаа үндэ...монографи соо рес...электрижүүлгын гол ...соо шэнжэнүүд ха... Гурбан шухала ...— электрын эл...базые байгуулга, ...ын социально...хойшолонгууд, ...эй болон энерго...ай тусхай отря...бүридүүлгэ — дээрэ ...

...хэлгэ эрдэмтэ хү...дэй, пропаган... агитаторнуудай, ...шадай анхаралда ...

«Буряадай хэблэлэй 1981—1983 онуудай номууд» гэжэ нэрэтэй суглуулбари соо 1981—1983 онуудай туршада хэблэгдэн гараhан бүхы номууд тухай мэдээсэл энээнhээ гадна, эдэ жэлнүүдэй статистическэ материалнууд толилогдонхой.

Үзэл сурталай, политико-хүмүүжүүлгын хүдэлмэридэ хэрэгтэй болодог, республикын арадай ажахын хүгжэлтые харуулhан ном, брошюрануудые барлан гаргалгые hайжаруулха талаар Буряадай номой хэблэлдэ зарим тэды хүдэлмэри бэелүүлэгдэнхэй гэжэ тус суглуулбариин орошол соо хэлэгдэнэ.

* * *

«Манай нютагаархин — Советскэ Союзай Геройнууд» гэжэ Д. М. Цыреновэй ном «Хэзэншье, юуншье мартагдаагүй» гэhэн ниитэ-гаршаг доро Буряадай номой хэблэлдэ гараба. Баримтата очеркнуудhаа бүридэhэн тус суглуулбари Буряад орондо түрэhэн гү, али зарим тэды сагай туршада эндэ ажаhуухан, ажаллаhан Советскэ Союзай 36 Геройнууд тухай хөөрэнэ.

Жанрай талаhаа баримтата энэ ном авторай олон жэлэй туршада суглуулhан материалнуудые, мүн литература шэнжэлэгшэдэй, журналистнуудай, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу дайнай үеын Буряад оронои түүхые шэнжэлэгшэдэй хүдэлмэриин дүнгүүдые ниитэлээ гэжэ Ленинэй орденто Забайкалиин сэрэгэй округой алба хаагша В. В. Красин номой орошол соо тэмдэглээ.

А. СОДНОМОВ.

ХИЛЫН СААНАhАА ТАСС АПН

ДЭЛХЭЙН АРАДУУД МАЙН НЭГЭНЭЙ hАЙНДЭРЫЕ ТЭМДЭГЛЭБЭ

ВАРШАВА. Ажалай hайндэрэй — Майн нэгэнэй хүндэлэлдэ ажалдаа ба ниитэ-политическэ ажабайдалда онсо шалгарhан Польшын ехэ бүлэг ажалшадта гүрэнэй шагналнуудые барюулалгын баяр ёhолол Варшавын Бельведерскэ ордон соо болобо.

ПОРП-ын ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, ПНР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ В. Ярузельский шагналнуудые барюулалгын баяр ёhолол дээрэ үгэ хэлэхэдээ, тэдэниие үнэн зүрхэнhөө халуунаар амаршалаад, саашадаа бүри ехэ амжалтануудые туйлахыень хүсэhэн байгаа. Польшын хүдэлмэришэн ангида — общестын түрүү хүсэндэ үргэн ниитэ арад зоной талархажа байhыень тэрэ тэмдэглээ.

Ниитын ба ажалай ехэ дэбжэлтын оршон байдалда ПНР-эй партиина болон ниитын эмхинүүд, арад түмэн Майн нэгэниие hайндэрлэбэ гэжэ ПОРП-ын ЦК-гай Политбюрогой эндэ болоhон заседани дээрэ тэмдэглэгдээ.

ПРАГА. Жэшээтэ hайн ажалай, социалис байгуулалтада амжалтануудые туйлаhанайнь түлөө республикын эрхим түрүү хүбүүд, басагадта ЧССР-эй үндэр дээдын шагналнуудые барюулалгын заншалта баяр ёhолол Майн нэгэнэй hайндэрэй урда тээхэнэ Пражска градта болобо.

КПЧ-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь, ЧССР-эй президент Г. Гусак болон ЧССР-эй правительствын Түрүүлэгшэ Л. Штроугал Социалис Ажалай 15 шэнэ Геройнуудта Алтан Одонуудые барюулба. Ехэ бүлэг хүдэлмэришэдтэ, таряашадта, интеллигенциин түлөөлэгшэдтэ республикын орденууд, К. Готвальдын нэрэмжэтэ шангууд барюулагдаа. Ядерна дайнай аюулые зайсуулан сараха гээшэ дэлхэйн арадуудай бэелүүлхэ аргатай зорилго болоно гэжэ Л. Штроугал хайра шагналнуудые барюулалга дээрэ үгэ хэлэхэдээ мэдүүлбэ. Манай этигэл найдал Советскэ Союзай болон бусад социалис оронуудай эб найрамдалта политикада үндэhэлнэ.

УЛААН-БААТАР. Ажалшадай уласхоорондын hаналаа нэгэдэлгын үдэрэй зуун жэлэй ойдо зорюулагдаhан олоной хабаадалгатай митинг эндэ болобо. Социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай профсоюзуудай, бусад профтүбүүдэй түлөөлэгшэд энэ hайндэртэ хабаадаhан байгаа.

Империализмын дай жүроодэhэн ябуулгануудта шангаа харюу сохилто үгэхын, дайнай хөмөроо зүришэлдөөе усадхан зайсуулхын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлхыень митингдэ хабаадагшад түрүү үзэлтэй хүсэнүүдые уряалба.

Советскэ Союз болон социалис хани нэгэдэлтэ бусад оронууд эб найрамдалые бэхижүүлхын түлөө тэмсэлэй манлайда дабшана гэжэ митинг дээрэ тэмдэглэгдээ. Манай бүмбэрсэг дэлхэйе ядерна буу зэбсэгhээ шата шатаарнь сүлөөлхэ бодото зам дурадхаhан КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь М. С. Горбачевой январиин 15-да хэhэн Мэдүүлгые бүхы дэлхэйн арад түмэн hайшааба. КПСС-эй XXVII съезд энэ үүсхэлые тодорхой хараа бодолоор баяжуулhан байха юм.

КАБУЛ. Ажалшадай уласхоорондын hаналаа нэгэдэлгын үдэрэй зуун жэлэй ойдо зорюулагдаhан баярай суглаан Афганистанай ниислэл хотодо болобо. ДРА-гай парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэд, ороной олониитын түлөөлэгшэд, мүн гадаадын делегацинууд тэрэндэ хабаадаhан байгаа.

НДПА-гай ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, НДПА-гай ЦК-гай секретарь Нур Ахмад Нур суглараагшадай урда үгэ хэлэбэ. Уласхоорондын империализм болон хархис хүсэнүүдэй үүдхэhэн соносхогдоогүй дайнай үргэлжэлүүлэгдэжэ байгаашье hаань, Афганистанай ажалшад национальна экономикын зарим hалбаринуудта ехэ амжалтануудые туйлаа гэжэ тэрэ тэмдэглээ. hандаргагдаhан промышленна предприятинууд hэргээгдэжэ, шэнэ предприятинууд баригдана, хүдөө ажахы амжалтатайгаар хүгжөөгдэнэ, орон дотор революциин социальна баазые үргэдхэхэ ажал эдэбхитэйгээр ябуулагдана.

Буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалгые хизаарлаха, уласхоорондын эб найрамдал болон аюулгүй байдал хангаха талаар шэглүүлэгдэhэн СССР-эй эб найрамдалта бүтэмжэтэй hайн үүсхэлнүүдые Афганистанай ажалшад халуунаар дэмжэнэ гэжэ тэрэ тэмдэглээ.

ДАМАСК. Дүтын Зүүн зүгтэ империализм болон сионизмын харата ябуулгануудаа үргэдхэжэ байхадань, ороной түрүү үзэлтэй хүтэлбэриие нягтаар тойрон жагсахыень зэргэнүүдтээ 1 миллион шахуу хүниие нэгэдүүлдэг Сириин профсоюзуудай хүдэлмэришэдэй бүгэдэ ниитын федераци Сириин ажалшадые уряалба.

Американ-израилиин үгэсөөhөө Сириин арадай туйлалтануудые хамгаалха хэрэгтэ республикын хүдэлмэришэн анги онсо харюусалгатай байна гэжэ Федерациин Майн нэгэнэй мэдүүлгэ дотор тэмдэглэгдэнэ.

КАИР. Ажалшадай уласхоорондын hаналаа нэгэдэлгын үдэртэй дашарамдуулан, национально-түрүү үзэлтэй (зүүнэй) партиин эмхидхэhэн хуралдаанда хабаадагшад Египедэй бүхы ажалшадые амаршалба. АРЕ-гэй профсоюзай ба ниитын 35 эмхиин хүтэлбэрилэгшэд, эдэбхитэд, Египедэй олонхи провинциинуудай хүдэлмэрилэгшэдэй түлөөлэгшэд хуралдаанай хүдэлмэридэ хабаадаа.

Хүдэлмэришэдэй аша туhые хангахын түлөө тэмсэлэй программые хуралдаанда хабаадагшад хараалба.

РИМ. Ажалшадай уласхоорондын hаналаа нэгэдэлгын үдэрые hайндэрлэлгэдэ зорюулагдаhан мэдүүлгые Мальтын Коммунис парти (КПМ) тарааба. Бүхы оронуудай ажалшадтай хамта Мальтын ажалшад дайн байлдаагүй, буу зэбсэггүй эб найрамдалай түлөө дуугаа үгэхэ байна, американ «стратегическэ оборонно үүсхэл» гэдэгые бэелүүлгые эрид буруушаана гэжэ документ соо тэмдэглэгдэнэ. 2000 он хүрэтэрхи үедэ газар дэлхэй дээрэ ядерна буу зэвсэг бүрин хүсэдөөр усадхаха гэhэн совет программые КПМ үндэрөөр сэгнэнэ.

БУЭНОС-АЙРЕС. Эб найрамдал хамгаалхын, термоядерна дайнай аюулые зайсуулан сарахын түлөө дэлхэйн бүхы арадуудай тэмсэлые эдэбхижүүлхэ уряатайгаар Аргентинын Компарти хандаба. США-гай империализмын харата ябуулгануудые зайсуулан сарахын тула эдэбхитэйгээр тэмсэхыень дэлхэйн бүхы оронуудай ажалшадые уряалжа байhан тухайгаа Компарти Майн нэгэнэй hайндэртэ зорюулагдаhан документ соогоо мэдүүлнэ.

МЕДИЦИНЫН ШЭНЭ ТҮБ

ПХЕНЬЯН. Хүн зониие медицинскэ талаар хангалгын үшөө нэгэ томо ехэ түб КНДР-тэ байгуулагдаба. Тэрэнэй 16 дабхартай корпус Тэдонган мүрэн шадар республикын ниислэл хотын эгээл гоё hайхан үзэсхэлэн газар нютагуудай нэгэндэ байрлана. Шэнэ больница юугээрээ онсо шалгарнаб гэхэдэ, али бүхы үбшэнгүүдые элирүүлгын, аргалалгын тон шэнэ түхеэрэлгэнүүд тодхогдон табигданхай. Эндэ 30 гаран тусхай отделени, тэрэ тоодо нейротерапиин, нейрохирургиин отделенинүүд хүдэлнэ, уужам hаруул палатанууд соонь нэгэн доро 1300 шахуу хүн хэбтэжэ аргалуулха аргатай. Больницын дэргэдэ поликлиникэ нээгдэнхэй.

Арадай засагай жэлнүүдтэ республика дотор элүүрые хамгаалга урагшаа айхабтар ехэ алхам хээ. Хэзээ нэгэтэ медицинскэ талаараа гээгдэнги байhан энэ орон мүнөө эмнэлгэ-hэргылэмжын үргэн олон эмхи зургаануудтай болонхой. Имагтал хоёрдохи долоон жэлэй үедэ (1978—1984 онууд) 290 шахуу иимэ эмхи зургаан байгуулагдаа. Хүн зоной дунда эмнэлгэ-hэргылэмжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдадаг. Энэнь тахал, доторой халуун үбшэн гэхэ мэтэ урдань үргэнөөр дэлгэрэнги байhан үбшэнгүүдые үндэhөөрнь усадхаха арга олгоо. Хүн зон дунда зэргээр 37 наhа хүрэтэр ажаhуудаг байhан hаа, энэнь 63 хүрэтэрөө дээшэлээ. дээшэлээ. Гүрэн түрэ ажалшадта ехэ анхаралаа хандуулна. Больницануудта, санаторинуудта, эмнэлгэ аргаламжын үедэ эм домуудта, эдеэ хоолдо гаргашалагдаhан мүнгэ зөөриие гүрэн түрэ даажа абаhан байна

НЮТАГ НЮТАГАЙ ҺОНИН

ХАЛУУНААР УГТАН АБАА

Манай «Магтаал» гэжэ фольклорно ансамблиин бүлэг дуушад Мухар-Шэбэрэй районой «Путь Ленина» колхозой ажалшадта hаяхан концерт-наадала харуулха ерээ. Энэ бүлэгтэн би оролсоhон байнаб. Нэн түрүүн бидэ түс ажахын таряашадай урда уран бэлигээ харуулаабди. Механизаторнуудые хэды сүлөөгүй байгаашье hаа, полевой стан дээрэ «Ооорбо» сугларжа, манаидые халуунаар угтан абаа. Ансамблиин дуушад Г. Н. Халтуев, М. Н. Ильинова гэгшэд буряад, монгол, ород арадай дуунуудые hайнаар гүйсэдхээ, олоной hайшаалда, альга ташалгада хүртэhэн байна.

Һүүлээрнь бидэ Барай дунда hургуулиин hурагшадай, багшанарай урда концерт табяабди, [illegible].

Тэрэнэй урда тээ Доодо-Ивалга тосхондо ажаhуугшадта концерт харуулаа бэлэйди. Эдэнэр манай гүйсэдхэhэн «Загаhан н а й дуун», «Алта абаха газарые» гэжэ буряад арадай дуунуудые ехэ халуунаар угтан абаа hэн.

Урдань «Магтаал» ансамблиин артистнар хүдөө нютагаар үсөөн ябадаг байгаа гэжэ хэлэлтэй. Харин мүнөө ниит халуун угталгаар урмашана, холо, дутын районуудаар гастрольдо ябахаар, түрэл айлгана зэдэлүүлхэ, ажалша буряад зоноо баясуулхаар зорингообди.

В. ЧАГДАРЖАПОВА,
«Магтаал» гэжэ фольклорно ансамблиин дуушан.

ХАНИ БАРИСААНАЙ АША ТУҺАДА

— 47-дохи кварталда ажаhуудаг ажалшадай үхибүүдэй hуудаг 49-дэхи hургуулиин нэгэдэхи түрүүшын үдэрhөө интернациональна хани барисаанай клуб эмхидхэгдэhэн, — гэжэ түс клубэй хүтэлбэрилэгшэ, англи хэлэнэй багша Н. М. Заяханова хөөрэнэ. Октябрьска районой 47-дохи кварталда энэ hургуули байрлажа хэдэн жэл болоо. Энэ үе соо интернациональна хани барисаанай клуб 150-hаа дээшэ гэшүүдтэй болонхой. Дүрбэн секци боложо хубаарhан клубай гэшүүд секцинүүдэй дагашадаар томилогдоhон багшанарайнгаа хүтэлбэри доро холо, ойрын оронуудай үхибүүдтэй харилсаа холбоо байгуулна. Һургуулиин 7-дохи классай hурагшад Маша Суворова, Наташа Алимасова, Ира Патрушева, Вася Тимекин, Марина Пушкина болон бусад эгээл эдэбхитэй гэшүүд юм. Эднэр Болгариин, Монголой Арадай Республикануудай, союзна республикануудай болоод автономито республикануудай hурагшадтай hайн хани барисаатай болоhон байха. Хани барисаанай клуб эмхидхэгдэhэн тут, техникумуудта hуража байдаг аха дүү оронуудай студентнэрые hургуулиин урида, хани ёhоор уулзалга эдэ, уулзалгануудые үнгэргэдэг болонхой. Эднэртэ Монголой Арадай Республикын бүлэг студентнэр айлшаар ерэжэ, дуу, хүгжэм эдэлэнэ байна. Мүн эднэр Якутска АССР-hээ эндэ hуралсадаг hурагшадтай hайн харилсаатай болоhон үнинэй.

Интернациональна хани барисаанай клубай хүдэлмэри hонирхолтой, hэлэнээ нэгэдүүлхэ зорюулагдаhан тусхай ярмарг үнгэргэхөөр хараална. Ярмарга оролон мүнгэ совет Эб найрамдалай жасада эльгээхэ юм. Һургуулиин hурагшад үнгэрэгшэ жэлдэ Эб найрамдалай жасада 200 түхэриг мүнгэ суглуулжа эльгээгээ байна.

Мүнөө түс hургуулиин байшан соо hайнаар хүдэлhэн кружогуудые урмашуулха зорилготой түс hургуулиин директорэй гаргаhан захирал үгэгдэнхэй. Тэдэнэй дундаhаа математикын, физикын, физкультурын кружогуудай, интернациональна хани барисаанай клубай хүдэлмэри үндэр сэгнэгдэбэ.

Хани барисаанай клубай секцинүүдэй дагшадаар hургуулиин хари хэлэнэй багшанар Г. П. Шишмарева, А. Д. Шугурова, Г. Т. Василенко гэгшэд томилогдонхой. Тэдэнэр клубайнгаа гэшүүдтэ hонирхолтой, hайн материалнуудые ябагад суглуулха тухай холодоо hанамжалжа, дурадхажа байдаг юм.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Интернациональна хани барисаанай клубай гэшүүд М. Суворова, Н. Алимасова, И. Патрушева, клубые даагша Н. М. Заяханова.

Ж. ХАЛБАЗЫКОВАЙ фото.

УГАЙ ШУНАЛ

ЗУРАГЛАЛ

Хяагтын заhамал дардам харгыгаар аэропортhоо нааша зурыhан елэгэр хара трассын хүүргэ доогуур үнгэрхэдэ, гоё hайхан хоёр дабхар гэрнүүд нюдэ баясуулан харагдаадхина. Эдэ гэрнүүдые гоёшоон хаража ябаhаар, мүнөөнэй алташа, мүнгэшэ дархашуулай хотон хүрэжэ ерэбэбди.

Уран дархашуулай энэ «орон» хотоhоо холо бэшэшье hаа, хүдөө нютаг hануулна. Зэргэлээ олон үүдэтэй ута гэрэй үбэртэ хуушанайнгаа танил Базаров Баясхалантай уулзашабаб. Армиhаа hаяхан ерээд, Улаан-Үдын Уран зураашадай холбоондо хүдэлжэ эхилээд байхадань, энэ хүбүүнтэй танилсаhан хүм. Тиихэдэ хэды залуушье hаа, ажабайдалда өөрын харасатай, бодолтой хүн ха гэжэ hанаа hэм. Илангаяа минии нютаг Зүдхэли түрэлэйдөө айлшаар ошоод байхадаа бэлэглэhэн уран эдлэлынь нюдэндэмни гансата тороо агша hэн. Залуу наhанайнгаа золтойдо сэгэглэн hалбаржа ябаhан сэбэрхэн арюун молдаван басаганай хирэгүй сэлмэгхэн сэдьхэлыечь үнэншэмөөр тобойсо зураглагдаhан байгаа бэлэй. «Залуу хүбүүн эдэ бүгэдые досоогоо бүрилдүүлэн ойлгожо, тэрэнээ уран эдлэлдээ дамжуулжа шадана, саашадаа хэрэ зэргын, уран дархан бологшо ааб, харана бэзэбди» гэжэ тиихэдэ өөртөө шэбшэжэ байгаа hэм.

Тэрэ гэhээр арбан жэл болошобо хаш даа. Энэ хугасаа соо Баясхалан арадай уран дарханай шабиин шатаhаа үнгэржэ, СССР-эй Уран зураашадай холбооной гэшүүн болгогдожо абтаа. Тиихэ зуураа, 1982—83 онуудта Францида, ФРГ-дэ, Монголой Арадай Республикада болоhон уласхоорондын выставкэнүүдтэ амжалтатай хабаадалсаа. Мүн лэ үнгэрэгшэ жэл, 1985 ондо, Францида, Индидэ боложо үнгэрhэн иимэ выставкэнүүдтэ тэрэнэй олон бүтээлнүүд табигдаhан байна. Хүнэй дура татаhан, мэргэжэлтэдэй анхарал хандуулhан зарим зохёолнуудыень ороноймнай ехэ ехэ музейнүүд алтан жасадаа оруулаа. Жэшээлэн хэлэхэдэ, урданай буряад эхэнэрэй бүhын гоёолто «Шэмхүүргэ» уран гоё угалзануудаараа үнгэ буляапдан, энэ дороо зүүгээд, наанда ябашаhайб гэжэ hанахаар байhан юм. Тэрэниие 1980 ондо Зүүн зүгэй арадуудай музейдэ тэндэхи хүдэлмэрилэгшэдэй гүйлтаар үгэhэн байгаа.

Эрэ хүнэй бэедээ зүүжэ ябадаг «Тэмээхэн» гэжэ нэрлэгдэhэн хэрэгсэлнүүдые Москвагай уран бүтээл хүн зондо дэлгэрүүлэн харуулдаг Москвагай музейдэ дамжуулжа үгэhэн. Хэр үгhөө хойшо табан хушуу мал үдхэжэ амидардаг, тэрээгээрээ бүхы хэрэгээ бүтээдэг, омогорходог байhан эртэ урдын Агын үргэн талада хүлөө шоройдожо, хүн болоhон Баясхалан олон бүтээлнүүдтээ угай заншал мартахагүй гэжэ оролдодог юм. Энэшье олон зүйлhөө бүридэhэн зохёолдоо тэдэнээ таарууханаар, эбыень оложо, удхыень бүри үргэдхэн харуулжа шадаа. Тэдэнээ уран гоёолтынгоо бүтээл соо оруулхадаа түрэлхиинь шанар алдуулхагүйhөө гадна өөрсэ hонин, дабтагдашагүй шэнжыень олоод, харуулжа шададаг гээшэ ха гэжэ hанамаар.

Тэрэньшье гайхалгүй. Юуб гэхэдэ, хара багаhаа хойшо малда ябаhан түрэлхидтөө hайса хамhалсажа, хүн болоhон ха юм. Зунай сагта зуhалан гэртээ эртэ үглөөгүүр hэреэд хэбтэхэдээ, малаа абяагаарнь илгаруулжа танидаг байhан юм. «Хай даа, уран дарханай ажалда зүрхөөрөө татуулан ерээгүй hаа, нютаг нугадаа, айл аймагтаа суутай малшан ябаха hэн» — гэжэ тэрэнэй үеын хүбүүдэй дурсадагые бүтээлнүүдыень хараха бүхэндөө hанагшаб.

Мүнөө жэлэй эхиндэ хүршэ Шэтын областиин хизаар ороноо шэнжэлгын музейдэ Баясхаланай удаан саг соо мүлижэ хэhэн мүнгэлмэл сайн аяга, амhарта табигдаа. Мүн республикын Ц. Сампиловай нэрэмжэтэ уран зурагай музейдэ эхэнэрэй ба эрэ хүнэй зүүдхэлнүүд табигдажа, хүнэй анхарал татажа байдаг.

...Хабарай нарата хонгор үдэр Баясхалантай газаань гэнтэ уулзажа, hонин hорьмойгоо хөөрэлдэhөөр гэртэнь орожо, хүдэлмэриинь буланда хэжэ байhан ажалтайнь удаан саг соо яаралгүй танилсабабди. Ямар нэгэн бүтээл хэхынгээ урда тээ дүршэлтэй урашууп ондоо материалаар түхэлыень гаргажа, hайса бодомжолоод, саашань үргэлжэлүүлдэг юм байна. Пластилинээр хэгдэhэн элдэб бүтээлнүүдэй, тэрэ тоодо амитадай дүрсэнүүд таг дээрэнь жэрылдэн харагдана.

«Даруулга» гэжэ нэрлэгдэдэг эхэнэрэй толгойн гоёолтын элдэб түхэл дүрсэнүүд янза бүриин материалаар бүтээгдэн, мүн саарhан дээрэшье тодорхойлогдон зохёогдожо байhан хүдэлмэринүүд харагдана. Үргэлжэдөө бүхэлеэрээ ба хуби хубяараашье амяарлагдан бодомжологдожо байhан дурадхалнууд хүдэлмэриинь стол дээрэ, ханааршье дүүрэн.

— Яаhан нобшо ажалтай юм. Теэд эдэнэйнгээ али түхэл янзынь шэлэжэ абахаяа байнабши? — гэжэ асуубаб.

— Мүнөө тон энэнь, тэрэнь гэжэ хэлэхэнь үшөөл эртэ. Юрэдөө, олохон хубилалтанууд ороходоо болохо. Һүүлдэ бүтэhэн хойнонь хараа hаатнай, эдэ байгша дурадхалнуудай алинииньшье үгы байхадаа магадгүй. Энээнhээ үлүү дээрэ болохогүй, хүсэндөө ороо гэжэ hанахаш, теэд хэдэн hара үнгэрhэн хойно, яаха аргагүй hонин бодол толгойдош орошохо. Тиигэ-тиигэhээр лэ мүлиржэ, эдлэл болоно гээшэ гээбы даа. Теэд юуень танда хөөрэнэбиб даа, зохёохы ажалтай хүн хадаа тухайлна ёhотойт,— гэжэ хөөрэхэ зуураа, Баясхалан картон саарhан хоёрые няажа хэhэн нэгэ макет абажа, эндэ тэндэhээнь хаража байгаад, hурамхяар носоно. Тиигэжэ байтар нэгэ бүмбэгэр, хөөрхэн Саян гэжэ бишыхан хүн бии болоод, юумэн бүхэниие барижа үзэнэ. Бидэ тэрээхэн хүбүүнтэй гар гараа барилсан танилсабабди. Үлгы соохоо баhа нэгэ хүн абяа үгэжэ, Баясхаланай залуухан нүхэр Суржана гар дээрээ тэбэрин абаад, саада таhалга руугаа оробо. Суржана урда тээнь республикымнай урдаа хараха ансамбльнуудай нэгэн болохо «Сэлэнгэдэ» хатарай бүлэгтэ ябаhан юм. Гэр бүлынь альбом соо сценэ дээрэ абхуулhан hонирхолтой зурагууд дүүрэн.

Альбомынь хаража байхада, Баясхаланай ажабайдалай намтар яhала элеэр харагдана. Улаан галстугтай Баясхалан хамар дээрээ хүлhэ бушхуулан, модоор юушьеб дархална. Хажуудань модо сорьён hиилэдэг зэмсэг харагдана. Зургаадахи гү, али долоодохи классай ажалай хэшээл боложо байна хаш даа: саада тээнь верстагуудай дэргэдэ үшөө олон хүүгэд харагдана. Гонзогор зураг дээрэ hайндэртэ бэлэдхэл боложо байhан хэбэртэй. Энеэбхилэн татаhан Баясхалан хажуудахи нүхэдөөрөө юушьеб хөөрэлдэн, лозунг hиилэнэ. Үшөө хэды хуудаhа hэхээд харахада, Номгон далайн флодой сэмсэгэр гэгшын матрос мастерской соо хабтагар түмэр дээрэ юушьеб нарин hүүшээр хоноолон дархалжа байна. Хүнэй hүхирөөшье, татаашье hаа, анхаралаа хандуулхаар бэшэ. Ушар юуб гэхэдэ, үhан доогуур ябадаг онгосоор холын тамаралгаhаа ерэhэнэйнгээ hүүлээр амаржа байхадаа, Баясхалан hуралсалай-үйлэдбэриин мастерской соо бүхэли үдэрөө үнгэргэдэг hэн. Одоол эндэ сэдьхэлынь ханажа, тэндэhээ гарангүй шуhаарнь дамжан ерэhэн мэргэжэлээрээ «зууралдагша» hэн. Суг алба хэдэг нүхэдынь «Шиляашообши, газаамнай ямар hайхан байна гээшэб! Стадион ошоё, hүүлээрнь парк ошохобди, тэндэшни ямар сэбэр басагад ерэдэг гээшэб» гэхэ мэтээр хэлэхэдэнь, Баясхалан союошье татахагүй. Тоолгожо ядахадаа, нүхэдынь ябашадаг байhан юм.

Теэд хайшан гэхэ гээшэб? Хэдэн үе дамжажа ерэhэн шунал абьяас гээшэ юунhээшье хүсэтэй ха юм. Нагаса абань, Ошорой Базар, тэрэ сагтаа аймаг зондоо яhала мэдээжэ хүн байhан юм гэхэ. Гэр бараанайшье, тоног зэмсэгэйшье али бүхы юумэ захижа хүүлэхэеэ холо, ойроhоо зон hайсал ерэдэг байгаа. Үни сагта дархалhан урлалнуудынь үри бэедэнь дамжажа, мүнөө хүрэтэр хадагалагдажа байдаг. Баясхаланай эжы, Гарма абгай, баhал уран гартанай нэгэн даа. Ямар гоёор буряад хубсаhа оёдог, тэрэнээ хургы торгоор шэмэглэдэг гээшэб. Жэлэй дүрбэн сагта малшадай сүлөөгүй хүдэлмэридэ тухашардаггүй hаа, үшөөшье олон гоё зүйлнүүдые бүтээжэ болохо hэн. Оёхоhоо гадна эрэ хүнэй хэдэг орёошье зүйлнүүдые дархалжархёод байхаяа ядадаггүй Гарма абгай бшуу. Баясхаланай дүү басаган Люда гадар трикотаж хубсаhанай фабрикада мастераар хүдэлдэг. Бэрхэ оёдолшон байhаниинь мэдэрэгдэжэ, республикын газетэнүүдтэ нэрэнь яhала дурдагдадаг.

Альбомой хуудаhануудые hэхэжэ дүүргэхэеэ байтараа, нэгэ hонин юумэ оложорхибоб. Инаг дуран, ажабайдал, хүнэй энэ наhанай зорилго тушаа яhала hонирхожо уншахаар шүлэгүүдтэй хуудаhанууд гаража ерэбэ.

— О-о, шимнай шүлэг бэшэдэг хүн гүш? — гээд hурахада, улагад гэн эшэнгеэр:— Хүнэй боли гэхэ бэшэ хада сүлөөтэй сагтаа туршагшаб,— гэжэрхёод, хөөрэлдөөгөө ондо тээшэнь залахадань, бишье үшөө хэдэн асуудал табиха hанаатай анхаралаа ондоо тээшэнь хандуулаад орхёо hэм.

Иигэжэ үнинэй танил хүбүүнтэеэ уулзашоод, hонирхолтой халуун хөөрэлдөө хэhэн хойноо, энээнэй удаа үшөө нэгэ хэды болоhон хойно ямар амжалтануудаар угтагша аабши гэжэ hанаhаар тэрэ хотонhоо холодоо бэлэйб.

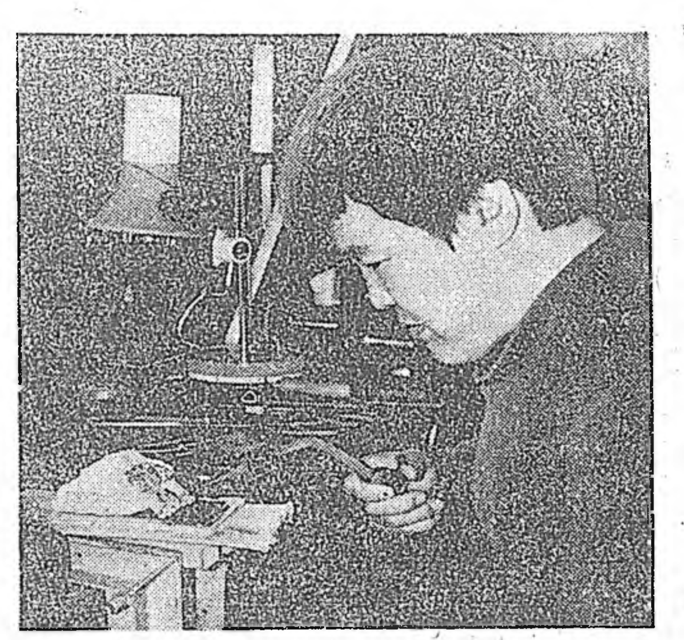

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Б. Базаров.

Р.-Ц. ЛХАМАЕВ.

ПРАВДА БУРЯТИИ [illegible]

«СПОРТЛОТОГОЙ» ТИРАЖАЙ ДҮН [illegible]

ТЕЛЕВИДЕНИ

Майн 4-hөө 10 хүрэтэр

ВОСКРЕСЕНИ, 4.

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.45 — Ритмическэ гимнастика. 10.15 — «Эрдэм ухаан ба техникэ». 10.25 — «Спортлотогой» 18-дахи тираж. 10.35 — «Будильник». 11.05 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!». 12.05 — «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ дамжуулга. 12.35 — «Аяншалагшадай клуб». 13.35 — «Хүгжэмтэ киоск». 14.05 — «Хүдөөгэй ажал хэрэгүүд». 15.05 — «Дочки-матери» — уран hайханай фильм. 16.40 — Ном уншаха дуратайшуулай анхаралда. 17.20 — Пианист Владимир Горовец наадаха. (США). 19.05—Уласхоорондын шэнжэлэл. 19.50 — Мультфильм. 20.10 — ССР Союзай Гүрэнэй академическэ Бага театрай «Мой любимый клоун» — гэhэн фильм-зүжэг. Авторынь В. Ливанов. 22.00 — «Время». 22.35 — Арадай спортивна hайндэр. 23.10 — «Веселая хроника опасного путешествия» — хүгжэмтэ фильм-ревю. 00.25 — Шэнэ hонин.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Зарядкада зогсогты!». 9.15 — Уран hайханай богони фильмүүд. 10.30 — «Эжын hургуули». 11.00 — «Прагадахи хабар». Фестивалиин 40 жэл. 12.00 — «Мои университеты». А. М. Горькиин трилоги. 13.40 — «Юун? Хаана? Хэзээ?»—телевикторина. 15.15 — Дэлхэйн хүгжэмтэ соёлой жасаhаа. И. Гайдн. 16.10 — «Союзмультфильм» студиин мультфильмнүүд (50-яад онууд). 17.10 — «Эб найрамдал ба залуушуул». 17.45 — «Ан амитадай аймагта». 18.45 —«Автограф». Литературна викторина. 19.45 — «Москвагай айлшад». 21.00 — «Амгалан нойрсогты, багашуул!». 21.15 — Баримтата фильм. 21.25 — «Оризонт» ансамблиин концерт. 22.00 — «Время». 22.35 — А. Ваксберг. «Новоселье», «Тусхай корреспондент» гэhэн циклhээ фильм-зүжэг. 1-дэхи, 2-дохи хуби. 10.20 — «Новоселье» — зүжэг. 1-дэхи, 2-дохи хубинь. 12.15 — Шэнэ hонин. (12.20 хүрэтэр). 15.30 — Шэнэ hонин. 15.50 — Баримтата фильмүүд. 16.40 — «Эрдэм ухаан — хүсэн». 17.15 — «Эжын hургуули». 17.45 — Шинии ленинскэ библиотекэ.

Улаан-Үдэ. 18.15 — «Уран зурааша ба үе саг». РСФСР-эй габьяата уран зурааша Г. Н. Москалев. 18.55 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа.

Москва. 19.15 — «Хурдадхалга». Рязаниин станок бүтээлгын заводой продукциин шанарые hайжаруулха асуудалнууд тухай. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 20.00 — Баримтата фильм. 20.20 — «Русский летчик» — зүжэг. 22.00 — «Время». 22.35 — «Русский летчик» — зүжэгэй үргэлжэлэл. 23.25 — Футболой шэнжэлэл. 23.55 — Баримтата фильм. 00.15 — «Мүнөөдэр —түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Баримтата фильм. 9.35, 10.35 — Түүхэ. 8-дахи класс. 10.05 — «Ород хэлэн». 11.05 — Хүгжэм. М. И. Глинка. 11.50 — Баримтата фильм. 12.00 — В. Шукшин. Прозын хуудаhануудаар. 13.10 — Байгаали шэнжэлгэ. 13.30 — Географи. 5-дахи класс. 14.00 — Дайнай жэлнүүдэй шүлэгүүд болон дуунууд. 14.45 — «Эрдэм ухаан ба ажабайдал». 15.15 — В. Пановагай зохёолнуудаар. 16.10 — Гандболоор Европын чемпионуудай кубок. Эхэнэрнүүд. 16.45 — Шэнэ hонин. 18.15 — Таллинай хүгжэмтэ зохёолнууд. 18.45 — «Дохёогоо үгыт, горнистнууд».

Улаан-Үдэ. 19.15 — Соносхолнууд. 19.25 — Буряадай АССР-эй Гостелерадиогой арадай инструментнүүдэй оркестрэй концерт. 19.55 — Буряадай Гүрэнэй оперо болон баледэй академическэ театрта hүүлэй үедэ табигдаhан шэнэ зүжэгүүд. 20.35 — Телеочерк.

Москва. 21.00 — «Амгалан нойрсогты, багашуул!». 21.15 — Уласхоорондын шэнжэлэл. 22.00 — «Время». 22.35 — Кино-мэдээсэл. 23.40 — Останкинадахи концертын студида РСФСР-эй арадай артист О. Лундстремэй хүтэлбэри доро джазова оркестрэй концерт.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 5.

ХЭБЛЭЛЭЙ ҮДЭР

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.50 — Футболой шэнжэлэл.

ВТОРНИК, 6.

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.45 — Долоон хоногой спорт. 10.15 — «Русский летчик» — зүжэг. 12.45 — Шэнэ hонин. 15.30 — Шэнэ hонин. 15.20 — Баримтата фильмүүд. 16.35 — «Мимолетности» — С. Прокофьевой хүгжэмөөр найруулагдаhан фильм-балет. 17.05 «Шестнадцатилетние» — 3 серитэй уран hайханай фильм. 1-дэхи сери.

Улаан-Үдэ. 18.10 — «Байгалай үмэнэхи газар дээрэ». 18.50 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа.

Москва. 19.15 — Эрдэм ухаанай болон техникын талаар 1986 оной Ленинскэ шангай лауреадууд. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 20.00 — «Эдэ үдэрнүүдэй почто». 20.35 — «Мужские тревоги» — уран hайханай фильм. 1-дэхи сери. 22.00 — «Время». 22.35 — «Мужские тревоги». 2-дохи сери. 24.00 — «Долоон хоногой спорт». 00.30 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Баримтата фильм. 9.35, 10.40 — Байгаали шэнжэлгэ. 2-дохи класс. 9.55 — Баримтата фильм. 10.05, 13.35 — Француз хэлэн. 11.05 — Гоё hайханиие ойлгожо hургаха. 11.35, 12.45 — Ботаника. 5-дахи класс. 11.50 — «Москва соогуур аяншалга». 12.15 — «Шатарай hургуули». 13.05 — Түүхэ. 8-дахи класс. 14.10 — Хүгжэм. Тэмсэлэй болон буруушаалгын дуунууд. 14.40 — Баримтата фильм. 15.40 — «Поэзи». С. Гудзенко. 16.15 — Шэнэ hонин. 18.10 — Концертын залда hурагшад. 18.55 — Мультфильм.

Улаан-Үдэ. 19.10 — Соносхолнууд. 19.15 — Шэнэ hонин (буряадаар). 19.40 — «Экран» — теле-суглуулбари. 20.10 — «Фитиль» — бүхэсоюзна сатирическэ киножурнал. 20.20 —Карелиин АССР-эй Гүрэнэй дуу, хатарай «Кантеле» ансамбль манда айлшална.

Москва. 21.00 — «Амгалан нойрсогты, багашуул!». 21.15 — Баримтата фильм. 21.45 — «Элүүр энхэ байха гээ hаа». 22.00 — «Время». 22.35 — Уран зохёолой альманах. 23.45 — СССР-эй арадай артист Е. Нестеренко дайнай жэлнүүдэй дуунуудые гүйсэдхэхэ.

СРЕДА, 7.

РАДИОГОЙ, ХЭЛХЕЭ ХОЛБООНОЙ БҮХЫ ҺАЛБАРИНУУДАЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ ҮДЭР

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.45 — «Аяншалагшадай клуб». 10.45 — «Мужские тревоги» — уран hайханай фильм. 1-дэхи сери. 12.10 — Шэнэ hонин. (12.15 хүрэтэр). 15.30 — Шэнэ hонин. 15.50 — 80-яад онуудай коммунистнууд. 16.40 — Симфоническа хүгжэм. 17.05 — «Шестнадцатилетние» — 3 серитэй уран hайханай фильм. 2-дохи сери. 18.10 — «Дуун — хүнэй хани». 19.10 —Велосипедээр урилдаалгаар дэлхэйн чемпионат. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

Улаан-Үдэ. 20.00 — Мультфильм. 20.10 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа.

Москва. 20.30 — Улаан тугта Александровай нэрэмжэтэ дуу, хатарай ансамбль манда айлшална. 22.00 — «Время». 22.30 — «Анхарагты, агаарай дайдада... программа». 23.15 — Баримтата фильм. 23.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 24.00 — Футболоор нүхэд ёhоной уулзалга. СССР-эй ба Финляндиин суглуулагдамал команданууд.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Баримтата фильм. 9.35, 10.35 — Географи. 7-дохи класс. 10.05, 14.30 — Англи хэлэн. 11.05 — И. С. Тургенев. «Бежин луг». 11.35, 12.40 — Юрэнхы биологи. 9-дэхи класс. 12.05 — Түрэлхидтэ тележурнал. 13.10 — Баримтата фильм. 13.30 — Физикэ. 8-дахи класс. 14.00 — Дайнай жэлнүүдэй дуунууд. 15.00 — М. А. Шолохов. Ажаябадалайнь ба зохёохы ажал ябуулгынь хуудаhанууд. 16.00 — Шэнэ hонин.

Улаан-Үдэ. 19.25 — ВСГИК-гай эстрадна ансамблиин концерт. 19.45 — Хориин районой Үдын совхозой Баян-Голой МТФ-гэй комсомол-залуушуулай бригадын коллектив тухай. 20.15 — Соносхолнууд. 20.25 — ЛВРЗ-дэ техникэ hэльбэн шэнэлэлгэдэ хэгдэhэн гаргашын яажа харюулагдаhан тухай.

Москва. 21.00 — «Амгалан нойрсогты, багашуул!». 21.15 — «Таанад энээниие хэжэ шадахат». 22.00 — «Время». 22.30 — «А зори здесь тихие» — уран hайханай фильм. 1-дэхи сери. 00.05 — Д. Шостакович. Фашизмhаа хохидогшодой дурасхаалда зорюулагдаhан камерна симфони.

ЧЕТВЕРГ, 8.

УЛААН ХЭРЭЭҺЭНЭЙ БҮХЭДЭЛХЭЙН ҮДЭР

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.45 — «Мэдээжэ аад, юрэ бусын юумэн». 10.45 — «Мужские тревоги» — уран hайханай фильм. 2-дохи сери. 12.10 — Шэнэ hонин. (12.15 хүрэтэр). 15.30 — Шэнэ hонин. 15.45 — Фашизмhаа немец арадай сүлөөлэгдэhэн үдэртэ». «Тельман не погиб» — баримтата фильм. 16.20 — «Ород хэлэн». 16.50—Фортепианна хүгжэмэй концерт. 17.00 — «Шестнадцатилетние» — 3 серитэй уран hайханай фильм. 3-дахи сери. 18.05 — «Сдать кровь — спасти жизнь» — баримтата фильм.

Улаан-Үдэ. 18.35 — Уласхоорондын шэнжэлэл (буряадаар). 18.50 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа.

Москва. 19.10 — Катя Лычева Москвагай hурагшадтай уулзаха. 19.40 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 19.55 — КПСС-эй XXVII съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ талаар хүдэлмэридөө КПСС-эй Краснопресненскэ райком шэнээр хандана. 20.20 — «Белорусский вокзал» — уран hайханай фильм. 22.00 — «Время». 22.35 — Союзуудай байшангай Колонно залhаа Радиогой үдэртэ зорюулагдаhан концерт.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.15 — Баримтата фильм. 9,35, 10.35 — А. Твардовский. «Василий Теркин». 10.05, 13.20 — Испан хэлэн. 11.05 — СПТУ-гай hурагшадта. Түүхэ. 11.35, 12.40 — А. П Чехов. «Вишневый сад». 12.05 — «Эжын hургуули». 12.10 — Баримтата фильм. 13.50 — Д. Шостакович. 7-дохи симфони. 14.35 — «Аты-баты, шли солдаты...» — уран hайханай фильм. 16.00 — Шэнэ hонин. 18.35 — «Объектив».

Улаан-Үдэ. 19.10 — Онохойн модоной комбинадай ДСП-гэй цехэй коллективэй хүдэлмэри тухай. 19.40 — «Танай бэшэгүүдээр». 20.20 — «Эсэгэ оронойнгоо солдадуудта» — концерт-амаршалга.

Москва. 21.00 — «Амгалан нойрсогты, багашуул!». 21.15 — Уран зурагай искусство. 22.00 — «Время». 22.35 —«А зори здесь тихие» — уран hайханай фильм. 2-дохи сери.

ПЯТНИЦА, 9.

1941—1945 ОНУУДАЙ ЭСЭГЭ ОРОНОО ХАМГААЛГЫН АГУУЕХЭ ДАЙНДА СОВЕТ АРАДАЙ ТУЙЛАҺАН ИЛАЛТЫН ҺАЙНДЭР

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.50 — Баримтата фильм. 10.25 — Уран шүлэгэй найруулга. 11.00 — Баримтата фильм. 12.05 — «Девочка из города» — үхибүүдтэ фильм. 13.20 — Велосипедээр урилдаалгаар дэлхэйн чемпионат. 13.25 — Баримтата фильм. 14.25 — «Урданай аялга hайхан дуунууд». 15.10 — «Мүнөөдэр — Илалтын hайндэр». Хуурай газарай сэрэгүүдэй ахамад командалагша, СССР-эй оборонын министрэй орлогшо, армиин генерал Е. Ф. Ивановский үгэ хэлэхэ. 15.25—Киноконцерт. 16.15—«Парламентеры» — баримтата фильм. 16.35 — Мультфильм. 17.05—Велосипедээр урилдаалгаар дэлхэйн чемпионат. 17.30—«Пел много, как никогда»—фильм-концерт. 18.20—Илалтын үдэртэ зорюулагдаhан дамжуулга. 19.50 — Фашизмда эсэргүү тэмсэлдэ ами наhаяа үгэгшэдэй гэрэлтэ дурасхаалда. Дуугай байлгын минута. 20.10 — Симфоническа хүгжэмэй концерт. 20.50— «Победа» — уран hайханай фильм. 1-дэхи сери. 22.00 — «Время». 22.45—«Победа». 2-дохи сери. 00.10 — Велосипедээр урилдаалгаар дэлхэйн чемпионат. 00.35—Шэнэ hонин.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.20—«Летняя поездка к морю»—уран hайханай фильм. 10.45—Балалайкын абяан зэдэлнэ. 11.10—Поэзи. М. Дудин. 11.40—Мультфильм 12.10—Хүндэ атлетикээр Европын чемпионат. 12.55—Баримтата фильм. 13.25—«Тропинины»—уран hайханай фильм. 1-дэхи, 2-дохи сери. 16.10 — Л. Бетховен. 8-дахи номерой «Патетическая» гэhэн соната. 16.30 —«Они сражались за Родину» 1-дэхи, 2-дохи сери. 19.00 — Совет дуунай концерт. 19.50 — Фашизмда эсэргүү тэмсэлдэ ами наhаяа алдагшадай гэрэлтэ дурасхаалда. Дуугай байлгын минута. 20.10—Баримтата фильм. 21.00—«Амгалан нойрсогты, багашуул!». 21.15—Баримтата фильм. 21.30—Дзюдо барилдаагаар Европын чемпионат. 22.00—«Время». 22.45 — Союзуудай байшангай Колонно залhаа концерт. 23.55 — А. Толстой. «Русский характер».

СУББОТО, 10

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00—«Время». 9.50 —Ритмическэ гимнастика. 10.50 — Баримтата фильм. 10.40 — «Будильник». 11.10—Советскэ Союзда алба хэнэбэ. [illegible]

Редактор
Р. Б. ГАРМАЕВ.

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС 670000

УЛАН-УДЭ, ул. КАЛАНДАРИШВИЛИ, 23, редактор—2-50-96, приемная—2-54-54, зам. редактора—2-68-08, зам. редактора 2-62-62, отв. секретарь—2-50-52, секретариат—2-66-76, отделы: партийной жизни—2-34-05, пропаганды—2-56-23, промышленности и строительства—2-61-35, сельского хозяйства—2-64-36, 2-63-86, советского строительства и быта —2-69-58, культуры и школ —2-60-21, 2-57-63, информации—2-60-91, переводов—2-54-93, писем и селькоров—2-67-81, корректорская—2-33-61, выпускающие — 2-35-95, отдел объявлений—2-65-54.

Республиканская типография Государственного комитета Бурятской АССР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли г. Улан-Удэ ул. Ленина 35. Н-03470. Заказ № 104. Индекс 04600